

2 Korin

Korin niŋ Yesuyen alya bereya hitte Pol beleŋ asaj sopte kayyinj

1 ¹Ne Polbe Al Kuruŋ beleŋ dufaymiŋde Yesu Kristuyen mere basaŋ al aposel hiyyen yeŋ hoy niryiŋ. Niŋgeb nebe deŋ Korin taunde niŋ Yesuyen alya bereya sios Al Kuruŋ beleŋ doyaŋ dirde hi goya Al Kurunyen alya bereya Akaia naŋa bana haŋ mar kuruŋ goke meteŋ kadne Timotiya dufay uŋkureŋ po irde asaŋ gago kaŋ hime.

²Adoniniŋ Al Kurunya Doyaŋ Al Kuruŋ Yesu Kristuya beleŋ buniŋeŋ dirde igiŋ igiŋ dirde bitiŋ yisikamke igiŋ hiwoŋ yeŋ nurde har.

Pol beleŋ Al Kuruŋ igiŋ nurd unyiŋ

³Be, Doyaŋ Al Kurunjiniiŋ Yesu Kristu Naniŋ Al Kuruŋbe alya bereya buniŋeŋ yird yird mata gote miŋ al, irde al biŋ yurum yird yird mata gote miŋ al wor po. Niŋgeb Al Kuruŋ goyen turuŋ irde hitek. ⁴Yeŋbe neŋ beleŋ kanduk kurayen kurayen bana hiteke bininiŋ yurum irde hiyen. Gogab yeŋ beleŋ dirde hiyen gwahade goyen po, neŋ wor al hoyan kanduk kurayen kurayen bana haŋ mar goyen epte biŋ yurum yirde hitek. ⁵Fudinde, Yesu Kristu kanduk karkuwaj yeneŋ hin hin gwahade goyen po, neŋ wor kanduk karkuwaj yeneŋ hityen geb, Al Kuruŋ beleŋ Yesu Kristu biŋ yurum irde hin hin gwahade goyen po, neŋ wor bininiŋ yurum yirde hiyen. ⁶Niŋgeb kanduk yeneŋ hityen gobe bitiŋ yurum heŋ heŋya Al Kuruŋ beleŋ deŋ goyen dumulgaŋ teŋ teŋya goke teŋbe neŋ kanduk yeneŋ hityen gogo. Al Kuruŋ beleŋ bininiŋ yurum irde hiyen gobe deŋ wor bitiŋ yurum heŋ heŋ ge teŋ gwaha dirde hiyen. Irkeb deŋ wor kanduk karkuwaj neŋ yeneŋ hityen gwahade goyen yeneŋ hanjen goyen goke mukku ma teŋ goya goya tareŋ po heŋ heŋ ge piŋeŋ ma heŋ hanjen. ⁷Niŋgeb deŋ ge hekkenurde hite. Neŋ gayen kanduk karkuwaj

yenej hityen gwahade goyen po, dej wor kanduk yenej hanjen geb, Al Kuruj belej bininiŋ yurum yirde hiyen gwahade po, bitiŋ wor yurum yirde hiyen goyen nurde hityen geb gago dinej hite.

⁸ Be, kadne yago, nej Esia^a naŋa bana hej kanduk karkuwaŋ yenej hinhet goyen dej wor nurwoŋ yej nurde hite. Nejbe naŋa goyen bana hejya kanduk yenej hinhet gobe karkuwaŋ wor po geb, fole irtek meteŋeŋ wor po dirde hinhin. Irkeb kamtek yej nurde hinhet. ⁹Fudinde wor po, nejbe bininiŋde mat wor po al belej mudunke kamniŋ tihit yej nurde hinhet. Goyenpoga nej hitte mata gwahade forok yiriŋ gobe nej belej nindikeŋde saŋiŋde ma meteŋ teŋ al kamtiŋ yisaŋ hej hiyen al Al Kuruj gote tareŋde meteŋ teŋ teŋ ge teŋ kanduk gogo forok yiriŋ. ¹⁰Al Kuruj gobe nej gayen kanduk kuruj bana hej kamniŋ tihit yej nurtiriŋ goyab faraŋ durde dumulgaŋ tiyyiŋ. Yejbe kame wor gwahade po dirde hiyen. Niŋgeb yej belej kanduk bana mat hugiŋeŋ faraŋ durde dad siŋa dirde hiyen yej nurdeb yej ge po hekkeŋ nurde hityen. ¹¹Goyenbe kanduk bana mat dad siŋa dirde hiyen gobe dej belej nej ge gusuŋaŋ irde hikeb gogo wol hej faraŋ durde hiyen. Niŋgeb al budam nej ge teŋ gusuŋaŋ irde hike Al Kuruj belej gusuŋaŋmiŋ wol hejbe nej gayen bunijen dirde igit igit dirde hiyen goke mel gore Al Kuruj igit nurde uneŋ hinayiŋ.

Pol belej Korin mar usi ma yiryiŋ goke yiriŋ

¹² Be, nejbe det uŋkureŋ kura goke turŋuŋ yaŋ nurde amaj hej hityen goyen goke dinej tihim. Gobe gahade: nej megen hejyabe mataya meteŋya teŋ hityen gobe bininiŋde matbe fudinde yej nurde hite. Deŋya hinhetya wor mataya meteŋya fudinde teŋ teŋ gobe tareŋ wor po tanarde hinhet. Gwaha teŋ hityen gobe nende saŋiŋde moŋ, Al Kuruŋyen tareŋde teŋ hityen. Irde megen niŋ alyen dufay wukkek ineŋ haŋjen goyen gama irde mata goyen ma teŋ hityen. Al Kuruj belej bunijen dirde igit igit dirde hiyen go hende huwardeb mata gogo teŋ hityen. ¹³⁻¹⁴Nejbe mere gahade kaŋ hite gabe dej belej igit kapyan hej bebak titek mat kaŋ hite. Irde mereniniŋ kurab bikkeŋ bebak tiyaŋ gwahade goyen po, mere kaŋ hite gayen tumjaŋ keŋkela wor po bebak teŋ hiwoŋ yej nurde goke doyaŋ hej hite. Gogab Doyaŋ Al Kuruj Yesu waŋ waŋ naturebe neŋ belej dej ge turŋuŋ yaŋ nurde amaj hej hitek gwahade po, dej wor nej ge igit turŋuŋ yaŋ nurde amaj hej hinayiŋ.

¹⁵ Nebe dej belej matane gwahade goyen keneŋ keŋkela bebak tiyamiŋ yej nurde hinhem geb, dej goyen Al Kuruj belej sopte guram dirde tareŋ dirwoŋ yej nurdeb dej wa kuŋ deneŋ yej nurde hinhem. ¹⁶ Nebe

^a 1:8 Esia naŋa gobe gayenter niŋ Esia naŋa kuruj goke ma yitiŋ. Gayenterbe Turki ineŋ hanjen.

Masedonia naŋare kuŋ henya deŋ hitte forok yeŋ deneŋ gab kweŋ yeŋ nurde hinhem. Irde Masedonia naŋare mat mulgaŋ heŋ waŋ henya deŋ hitte kumekeb deŋ beleŋ faraq nurde beleŋ damu teŋ nunkeb igiŋ Yudia naŋare kweŋ yeŋ nurde hinhem. ¹⁷Goyenbe dufay gwahade kirmiriŋ gobe keŋkela ma dufay heŋ mali kiriyŋ yeŋ nurde hanj? Irde megen niŋ mar beleŋ, "Gwaha, ireŋ geb," yeŋ gab, "Moŋ, go ma ireŋ," yeŋ hanjen gwahade goyen po, ne manaj gwaha teŋ himyen yeŋ nurde hanj? Moŋ, gwahade moŋ. ¹⁸Fudinde wor po, Al Kuruj beleŋ biŋa tiyyiŋ goyen go po gama irde hiyen gwahade goyen po, ne wor gwaha gwaha tiyen dineŋe goyen po gama irde himyen. Merene soŋ ma heŋ hiyen. ¹⁹Gobe Al Kuruj Urmij Yesu Kristu beleŋ "Gwaha gwaha tiyen," yeŋ gab, "Moŋ, gwaha ma tiyen," ma yeŋ hinhin geb, gogo ne wor yeŋ teŋ hinhin gwahade po teŋ himyen. Yeŋbe Timoti, Sailasyabe neya beleŋ deŋ hitte yeŋ ge tagalde hinhet al gogo. Yesu Kristu gobe Al Kuruŋyen dufay po gama irde hugijer, "Gwaha, ireŋ geb," yeŋ hiyen. ²⁰Gobe Al Kuruj beleŋ biŋa teŋ hinhin kuruj goyen Yesu Kristu beleŋ gama irde igineŋ forok yiryiŋ geb gago dineŋ hime. Gwahade niŋgeb neŋ beleŋ Al Kuruŋyen mere nurdeb Yesu Kristu niŋ teŋbe, "Fudinde wor po," ineqbe deŋem turŋuŋ yaŋ irde hityen. ²¹Al Kurujbe neŋya deŋya tumŋaj saŋiŋ dirkeb Yesu Kristuya heŋ tareŋ po hite. Al Kuruj beleŋ neŋya deŋya tumŋaj megen niŋ mar hitte mat dad hoyaj muŋ diryiŋ. ²²Irde alya bereyamiŋ hitiŋ mar goyen nere yeŋ nurdeb bininiŋde soŋ irde Holi Spirit kiriyŋ. Holi Spirit gobe Al Kuruj beleŋ detmiŋ kura goke biŋa tiyyiŋ kuruj goyen kame dunyeŋ gobe fudinde yeŋ nurnayiŋ yeŋbe gogo Holi Spirit kiriyŋ.

²³Niŋgeb Korin taunde ma mulgaŋ himiriŋ gobe kanduk duntek ma nirkeb gogo mulgaŋ ma himiriŋ. Merene gabe fudinde moŋ kenem Al Kuruj beleŋ mununyeŋ. ²⁴Neŋbe deŋ beleŋ Al Kuruj niŋ dufaytiŋ tareŋ irde hanj goyen iŋgogaha ma dirde hite. Gwaha titjeŋbe Al Kuruj niŋ dufaytiŋ saŋiŋ irtiŋ go hende tareŋ po huwarde hanjen geb, deŋ amaj heŋ heŋ ge deŋya tumŋaj meteŋ teŋ hityen.

2 ¹Niŋgeb sopte deŋ hitte kuŋ kanduk duneŋ duneŋ gobe igiŋ moŋ yeŋ nurdeb go ma kweŋ yeŋ dufay kirmiriŋ. ²Gobe deŋ hitte kuŋ kanduk dunmeke bitiŋ misiŋ nurnayiŋbe al kura amaj hetek mata kura ma niryen yeŋ nurdeb gogo dufay gwahade kirmiriŋ. Gwaha nirtek marbe buluŋ dirmekte bitiŋ misiŋ katnayiŋ mar deŋ gogo po geb. ³Gwahade niŋgeb deŋ hitte ma kuŋbe asaŋ go wa kaŋ dunmiriŋ.

Dufaynerbe goyenter deŋ hitte kumiriŋ manhan deŋ ge amajeŋ nurtekdebe mata buluŋtiŋ yeneŋ goke kandukŋeŋ nurmewoŋ yeŋ nurmiriŋ geb, gogo asaŋ po kaŋ dunmiriŋ. Irdeb kame kuŋ matatiŋ hoyaj henayiŋ goyen deneŋbe amaj heweŋ yeŋ nurde himyen. Ne amaj heweŋbe deŋ wor amajeŋ nurnayiŋ yeŋ nurde himyen. ⁴Fudinde, asaŋ go kamiriŋyabe deŋ ge kandukŋeŋ wor po nurde bene misiŋ nirkeb

esimiriŋ. Asaŋ go kamiriŋ gobe bitiŋ buluŋ yird yird niŋ ma kamiriŋ. Gwaha dirtiŋeŋbe deŋ ge amarŋeŋ wor po nurde duneŋ himyen goyen bebak tiwoŋ yeŋ nurdeb asaŋ gogo kamiriŋ.

Pol buluŋ iramiŋ mar gote mata buluŋ goyen halde yunyij

⁵Goyenpoga deŋ haŋ bana goyen al kura kanduk forok yirde hiyen. Go al gobe kanduk forok yirke gore kura ne ma buluŋ nirde haŋyen, dindigeŋ goyen po buluŋ yirde haŋyen. Deŋ tumjaŋ moŋ goyenbe, al kurabe buluŋ yirde haŋyen. ⁶Niŋgeb al gote mata goke al budam igiŋ ma nurde merem yaŋ irde gote murungem unaŋ. Deŋ beleŋ gwaha iraŋ gobe ep iraŋ yeŋ nurde hime. ⁷Niŋgeb gayenterbe al gote mata buluŋ goyen halde uneŋbe biŋ yurum irnayiŋ. Gogab matamiŋ gote murungem teŋ biŋ misiŋ wor po kateŋ hi goke kandukŋeŋ wor po ma nuryeŋ. ⁸Niŋgeb deŋ beleŋ yeŋ ge fudinde wor po amarŋeŋ nurd uneŋ haŋ gobe gwaha mat ikala irwoŋ yeŋ nurde gusunŋaj dirde hime. ⁹Ne beleŋ haŋkapyä asaŋ kaŋ dunmiriŋ gobe saba dirmiriŋ kuruŋ goyen keŋkela gama irde haŋ ma dahade goyen bebak timewoŋ yeŋ nurdeb gogo asaŋ kamiriŋ. ¹⁰Niŋgeb deŋ beleŋ merene gama irde al kurate mata buluŋ halde unnayiŋbe ne wor halde uneŋ. Fudinde, ne beleŋ al kurate mata buluŋ halde yuneŋ himyen gobe deŋ ge teŋ Yesu Kristu diliŋde halde yuneŋ himyen. Al kurate mata buluŋ halde yuntek haŋ kenem gwahade po dufay heŋya halde yuneŋ himyen. ¹¹Gogab Satan beleŋ neŋ gayen epte ma usi dirde buluŋ diryeŋ. Neŋbe Satan gote dufaybe dahade goyen nurde hityen geb, gago dineŋ hime.

Yesu Kristu deŋembe kuruŋ heŋ hin hin

¹²Be, ne beleŋ Yesu Kristu niŋ yitiŋ mere igiŋ goyen tagaleŋ yeŋbe Troas taunde kumiriŋ. Kuŋ gorbe meteŋ teŋ teŋ belŋeŋ bikkeŋ Doyaŋ Al Kuruŋ beleŋ gitik irde nuntiŋ goyen kinmiriŋ. ¹³Gega kadne Taitusbe gor ma hinhin geb, goke bener kandukŋeŋ nurde hinhin. Niŋgeb gor niŋ mar yubul teŋbe Masedonia najare kumiriŋ.

¹⁴Goyenpoga Al Kuruŋ beleŋ asogom haniŋde mat dawarke Yesu Kristuya heŋ asogomde meteŋ goyen hugiŋeŋ fole irde hite geb, goke Al Kuruŋ igiŋ nurde uneŋ himyen. Yeŋ beleŋ hulyan dirke Yesu nudr uneŋ yeŋya awalikde heŋ heŋ gobe det hamŋeŋ igiŋ muŋ yara goyen tagalde tukuŋ hiteke al budam wor po nurtiŋ ala teŋ haŋyen. ¹⁵Det hamŋeŋ igiŋ muŋ wor po Al Kuruŋ galak irde haŋyen gwahade goyen po, Yesu Kristu beleŋ meteŋmiŋ teŋ teŋ ge teŋ neŋ gayen dade Al Kuruŋ galak irtiŋ geb, alyā bereya Al Kuruŋ beleŋ yumulgaŋ titiŋ maryā yubul tike kak alare kutek haŋ maryā goyen tumjaŋ mereniniŋ nurde haŋyen. ¹⁶Hamin gobe Al Kuruŋ beleŋ yubul tike kak alare kutek haŋ mar hittebe bidak haminj. Munaj Al Kuruŋya hugiŋeŋ hitek haŋ mar hittebe haminj igiŋ muŋ Al

Kuruŋ hitte yumulgaŋ teŋ teŋ goyen. Meteŋ gobe tonŋeŋ yaŋ wor po geb, ganuŋ al beleŋ epte meterŋ goyen titek hi? Hubu wor po! ¹⁷Goyenpoga neŋbe al budam wor po hora niŋ po nurdeb Al Kurunyjen mere goyen det titmiŋeŋ kura yeŋ nurde hanŋen gwahade ma teŋ hityen. Gwaha titŋeŋbe Al Kurun beleŋ hulyaŋ yirke meterŋ teŋ haŋ mar gwahade goyen po, Yesu Kristuya heŋ bininiŋde mat fudinde wor po Al Kurun beleŋ denęŋ hikeya mere tagalde kuŋ hityen.

3 ¹Be, gwaha yeŋ hitekeb deŋ beleŋ nurdembe yiŋgeŋ ge turuŋ turuŋ teŋ haŋ yeŋ nurde haŋ? Gwahade ma nurde haŋ kenem al kura beleŋ teŋ hanŋen gwahade goyen po, deŋ beleŋ neŋ gake hekkeŋ nurwoŋ yeŋ al hoyaq beleŋ kura neŋ ge asaŋ kura kaŋ deŋ goyen dunwoŋ yeŋ gusuŋaŋ irtek hite yeŋ nurde haŋ? Ma asaŋ goyen deŋ beleŋ neŋ niŋ kaŋ dunwoŋ yeŋ gusuŋaŋ dirtek hite yeŋ nurde haŋ? Moŋ, gwahade moŋ!

²Gwaha titŋeŋbe al budam wor po matatiŋ yeneŋ sabaniniŋbe fudinde yeŋ neŋ ge hekkeŋ nurtek po haŋ geb, asaŋ kura neŋ gayen gake al hoyaq beleŋ kapyaq heŋ hekkeŋ nurtek yeŋ bininiŋde katiŋ asaŋ gobe deŋ gogo yeŋ nurde hite. ³Fudinde, Yesu Kristu niŋ teŋ neŋ beleŋ meteŋ teŋ hinhet gote iginerŋbe deŋ gogo. Ningeb deŋbe Yesu Kristu beleŋ asaŋ kaŋ neŋ hitte teŋ kerke watiŋ go gwahade goyen. Asaŋ gobe al beleŋ kaŋ kande niŋ kutum teŋ katiŋ yara moŋ, Yesu Kristu beleŋ Al Kurun gwahader hiyen gote Holi Spirityen tareŋde katiŋ go goyen. Asaŋ gobe hora parwek hende ma katiŋ, al birjde katiŋ.

⁴Neŋbe Yesu Kristu beleŋ faraŋ durke Al Kurun diliŋde deŋbe neŋ ge teŋ katiŋ asaŋ yeŋ nurde dufayniniŋ hek irde hite. ⁵Fudinde, neŋbe Al Kurunyjen meteŋ teŋ teŋ saŋiŋbe neŋ hitte mat ma forok yeŋ hi geb nindigeŋde tareŋde meteŋ goyen titek yetek moŋ. Meteŋ go teŋ teŋ tareŋ gobe Al Kurun hitte mat po waŋ hi. ⁶Yeŋ po ga biŋa gergerŋ tiyyiŋ goyen neŋ beleŋ igiŋ goke meteŋ teŋ hitek saŋiŋ duntiŋ. Tareŋmiŋ gobe Moseyen saba asaŋde katiŋde mat ma watiŋ, Holi Spirit hitte mat watiŋ. Moseyen sabarebe al beleŋ mata buluŋ kura tiyyeŋ gobe Al Kurun diliŋde kamtiŋ yitiŋ gega, al kura mata go tubul tiyyeŋbe Holi Spirit beleŋ Al Kurun diliŋde al gergerŋ iryen geb, gago meteŋ goyen teŋ teŋ tareŋbe Holi Spirit hitte mat watiŋ dineŋ hime.

Al Kurun beleŋ biŋa gergerŋ tiyyiŋ gobe turuŋ yaŋ wor po

⁷Be, Al Kurun beleŋ sabamiŋ hora parwek hende kaŋ Israel mar saba yird yird meteŋ Mose unyiŋ goyenterbe Al Kurunyjen tareŋ turuŋ yaŋ goyen forok yiriŋ. Irkeb Mose kimiŋde melak hiriŋ. Al Kurunyjen saŋiŋ turuŋ yaŋ Mose kimiŋde melak heŋ forok yiriŋ gobe heŋ ga ma hubu hetek det gega, Israel mar diliŋdeb tareŋ wor po geb, keneŋ keneŋmiŋ meteŋeŋ wor po yirde hinhin. Moseyen sababe epte ma al kura Al Kurun diliŋde al gergerŋ irtek gega, Al Kurunyjen tareŋ turuŋ yaŋ go miŋyaŋ

hinhin. ⁸Niñgeb Moseyen saba gote folek Holi Spirityen meteŋ gote sanjŋ turŋuŋ yanbe dahade hiyyeŋ yan nurde haŋ? Kuruŋ wor po, Moseyen saba gote folek wor po! ⁹Moseyen saba gote meteŋbe al merem yan yird yird gega, tareŋmiŋ turŋuŋ yan. Niñgeb Holi Spirityen meteŋ al huwak yird yird gote tareŋmiŋ turŋuŋ yanbe Moseyen saba gote folek wor po! ¹⁰Fudinde, sanjŋmiŋ turŋuŋ yan bikkek gobe tareŋ hoyaq turŋuŋ yan gergeŋ gore fole irtiŋ geb, tareŋ turŋuŋ yan bikkek gobe gayenterbe hubu hiyuŋ. ¹¹Moseyen saba gobe muŋ kura heŋ ga hubu hetek hinhin gega, Al Kuruŋyen sanjŋ turŋuŋ yan hiriŋ. Niñgeb Holi Spirityen meteŋ hugiŋ hitek gote tareŋ turŋuŋ yanbe Moseyen saba gote folek wor po!

¹²Niñgeb neŋbe Al Kuruŋyen tareŋ turŋuŋ yan goyen goke doyaŋ heŋ hite geb, al beleŋ buluŋ dird dird niŋ kafura ma heŋ meremiŋ kawan po tagalde hityen. ¹³Mosebe Al Kuruŋyen sanjŋ turŋuŋ yan goyen agat urde kimiŋde forok yiriŋ goyen aymuk irde hubu heŋ hinhin goyen wor Israel mar beleŋ daha kennak yeŋbe amil teŋ kimiŋ aw uryiŋ. Gega neŋbe Mose beleŋ kimiŋ aw uryiŋ gwahade ma teŋ kawan po Al Kuruŋyen mere tagalde hityen. ¹⁴Goyenpoga Israel mar gobe dufaymiŋ pet titiŋ hinhan gwahade goyen po, gayenter wor Moseyen kimiŋde amil aw urtiŋ go gwahade yara dufaymiŋ pet titiŋ goyen Yesu Kristuya hikeb Al Kuruŋ beleŋ teŋ siŋa irwoŋ gega, yenya ma haŋ geb, dufaymiŋ pet titiŋde po haŋ. Niñgeb biŋa bikkek Al Kuruŋ beleŋ tiyyiŋ goyen asanđe katiŋ gobe kapyan heŋ haŋ gega, bebak ma teŋ haŋ. ¹⁵Fudinde wor po, gayenter wor Israel mar gobe amil gore dufaymiŋ pet titiŋde po heŋya Moseyen saba kapyan heŋ haŋ geb, Al Kuruŋyen tareŋ turŋuŋ yan goyen go ma keneŋ haŋ. ¹⁶Goyenpoga al kura Doyaŋ Al Kuruŋ hitte mulgaŋ heŋ kuyerbe biŋ pet titiŋ amil goyen Doyaŋ Al Kuruŋ beleŋ teŋ siŋa iryen. ¹⁷Be, “Doyaŋ Al Kuruŋ” yeŋ hime gobe Holi Spirit niŋ yeŋ hime. Doyaŋ Al Kuruŋ Yesu Kristuyen Holi Spiritbe mata buluŋde mat al yad siŋa yirkeb mata buluŋ yufukde ma hinayıŋ. ¹⁸Niñgeb bininiŋde amil po pet titiŋ yara goyen teŋ siŋa irde Doyaŋ Al Kuruŋyen tareŋ turŋuŋ yan goyen neŋ hitte kawan irde hite. Irkeb sanjŋmiŋ turŋuŋ yan neŋ hitte heŋ kuruŋ heŋ hiyen gore tareŋ dirkeb mataniniŋya dufayniniŋyabe Al Kuruŋyen yara heŋ hinayıŋ. Tareŋ turŋuŋ yan gobe Doyaŋ Al Kuruŋ hitte mat watiŋ. Doyaŋ Al Kuruŋ gobe Holi Spirit.

**Neŋbe Al Kuruŋyen meteŋ titek mar moŋ gega,
buniŋeŋ dirke meteŋmiŋ teŋ hityen**

4 ¹Niñgeb neŋbe Al Kuruŋ beleŋ buniŋeŋ dirde Holi Spirityen meteŋ gayen duntiŋ geb, meteŋ ga teŋ teŋ ge piŋeŋ ma heŋ hityen. ²Irde mata memyak kura banare po teŋ hityen kuruŋ goyen yubul po titiriŋ. Irde al usi ma yirdeb Al Kuruŋyen mere buluŋ ma irde hityen. Gwahade yarabe mere fudinde goyen keŋkela po kawan tagalde hityen. Irkeb

al tumjaŋ Al Kuruj diliŋde mata huwak teŋ hityen goyen denenjebe
biŋde mat fudinde wor po neŋbe al dahade goyen bebak teŋ hanjen.

³Goyenpoga Yesu niŋ yitiŋ mere igiŋ neŋ beleŋ tagalde hityen goyen al
kura bebak ma teŋ haŋ kenem mel gobe kak alare kutek mar geb, gogo
mere igiŋ gote miŋ bebak ma teŋ haŋ. ⁴Yeŋbe gayenter uŋgura megen
haŋ gore biŋ pet titiŋ geb, Yesu Kristuyen tareŋ turjuŋ yaŋ goke yitiŋ
mere igiŋ gote iginen igiŋ wor po hulsi yara goyen keneŋ bebak ma
teŋ haŋ. Yesu Kristu beleŋ Al Kurujbe al gwahade yeŋ kawan irde hi.

⁵Fudinde, neŋbe nindiken ge ma tagalde hityen. Yesu Kristube Doyaŋ Al
Kuruj, irde neŋbe Yesu Kristu niŋ teŋbe dende meteŋ mar hitiŋ goyen
goke tagalde hityen. ⁶Go teŋ hityen gobe, "Kidoma bana mat hulsi forok
yiwi," yiriŋ al Al Kuruj beleŋ bininiŋ bana meremiŋ bebak teŋ teŋ saŋiŋ
hulsi yara goyen kiriyiŋ geb, gogo gwaha teŋ hityen. Yeŋ beleŋ bininiŋ
bana meremiŋ bebak teŋ teŋ tareŋ kiriyiŋ gobe Al Kurujyen tareŋ turjuŋ
yaŋ Yesu Kristu hitte mat forok yeŋ hiyen goyen keneŋ bebak tinaiyŋ
yeŋbe gogo kiriyiŋ.

⁷Be, neŋbe saŋiŋniniŋ ga moŋ geb, Al Kurujyen tareŋ turjuŋ yaŋ
keneŋ bebak teŋ teŋ tareŋ goyen bininiŋ bana kertek epte moŋ gega,
saŋiŋ goyen neŋ bana kiriyiŋ. Gobe Al Kurujyen tareŋ kuruj wor po
gobe nende moŋ, Al Kuruj hitte mat watiŋ goyen al yikala yird yird
niŋ gogo kiriyiŋ. ⁸Niŋgeb neŋbe kanduk kurayen kurayen kurhan mat
mat hikaka dirde hanjen gega, yul ma yeŋ hityen. Kurarebe dumetek
dirtek dirde hanjen gega, mukku ma teŋ hityen. ⁹Al beleŋ buluŋ buluŋ
dirde hanjen gega, Al Kurujbe dubul ma teŋ hiyen. Kurab muduneŋ
hanjen gega, go ma kamde hityen. ¹⁰Neŋbe Yesu uliŋ misiŋ kuruj kateŋ
kamyiŋ gwahade goyen po, neŋ ulniniŋde wor hugiŋeŋ kanduk yeneŋ
heŋya kuŋ hityen. Gogab Yesu kamyiŋde mat huwaryiŋ tareŋ gobe neŋ
hitte wor forok yiyyeŋ. ¹¹Fudinde, neŋbe dilniniŋ gergeŋ hite gega, Yesu
niŋ teŋ meteŋ teŋ kuŋ hitekeb al beleŋ hugiŋeŋ mudunke kamtek beleŋ
po hityen. Gogab yeŋ kamyiŋde mat huwaryiŋ saŋiŋ gobe neŋ ulniniŋ
belŋeŋ hi gayenter wor kawan forok yiyyeŋ. ¹²Niŋgeb neŋbe Yesu niŋ teŋ
meteŋ teŋ kanduk yeneŋ kamtek po hityen. Gega kanduk yeneŋ heŋya
meteŋ teŋ hityen gote iginenbe deŋ gogo Al Kurunya hugiŋeŋ heŋ heŋ
bana haŋ.

¹³Be, Al Kurujyen asanđdebe gahade katiŋ hi:

"Al Kuruj niŋ dufayne tareŋ irmiŋ.

Niŋgeb yeŋ ge tagalde himyen," yitiŋ.

Tikiŋ 116:10

Niŋgeb yitiŋ gwahade po, neŋ wor yeŋ ge dufayniniŋ tareŋ irtirij geb,
yeŋ ge tagalde hityen. ¹⁴Neŋbe Doyaŋ Al Kuruj Yesu kamyiŋde mat
isaŋ hiriŋ al gore neŋ wor Yesu isaŋ hiriŋ gwahade po disaŋ hiyyeŋ,
irde denya neŋya tumjaŋ dukukeb yeŋya hitek yeŋ nurde hityen geb,
yeŋ ge tagalde hityen. ¹⁵Mata gwahade kuruj gobe deŋ ge teŋ forok

yej haŋyen. Gogab Al Kuruj belej al bunijen yirde igij igij yird yird gobe kuruj hej hite al budam wor po goke Al Kuruj igij nurde uneŋbe deŋem turjuŋ yaŋ wor po irnayiŋ.

¹⁶Niŋgeb kanduk yeneŋbe Al Kuruŋyen meteŋ teŋ teŋ ge mukku ma teŋ hityen. Fudinde, ulniniŋbe alik hej saŋiŋ miŋmoŋ hej hite. Gega dufayniniŋdebe hugijen gise haŋka gergeŋ hej hite. ¹⁷Neŋbe gayenter kanduk mukŋeŋ belŋeŋ ge yeneŋ hitere gor mat tareŋ hejbe Al Kuruŋyen tareŋ turjuŋ yaŋ gwahader hiyeŋ go bana hitek yeŋbe gogo dufayniniŋdeb hugijen gergeŋ po hej hite. Al Kuruŋyen saŋiŋ turjuŋ yaŋ gobe igij wor po, kanduk kurayen kurayen kuruj gote folek wor po. ¹⁸Niŋgeb neŋbe megen niŋ det kawan yentek goyen yad yad niŋ ma nurde hityen. Det kura Al Kuruŋyen gasuŋde niŋ goyen yad yad niŋ po nurde hityen. Gobe megen niŋ det kawan yentek gobe hugijen ma hinayiŋ gega, Al Kuruŋyen gasuŋde niŋ det gobe gwahader hinayiŋ geb, goyen yad yad niŋ po nurde hityen.

5 ¹Be, ga dineŋ hime gabe megen heŋya ulniniŋ ya yara gayen kamtekeb bida henayiŋ geb, gago dineŋ hime. Nende ya wor po gwahader hinayiŋ gobe Al Kuruj belej gasuŋmiŋde yirde dunyeŋ yeŋ nurde hite. Ya gobe al haniŋde ma yirnayiŋ, Al Kuruj belej po yiryeŋ. ²Niŋgeb megen gar ulniniŋ gaya hej kanduk yeneŋ heŋyabe kame Al Kuruŋyen gasuŋde niŋ ulniniŋ gergeŋ goya hej hej niŋ doyaŋ hej hityen. ³Doyaŋ hej hityen gobe kame kamteke Al Kuruj belej ulniniŋ gergeŋ uliŋ umja yara hor yirde dunke tonniniŋbe kupsɔŋ ma hiyyeŋ geb, gogo doyaŋ hej hityen. ⁴Fudinde, kamde ulniniŋ ga yubul titewoŋ yeŋ ma nurde hite. Gwahade yarabe ulniniŋ gergeŋ Al Kuruj belej yirde dunyeŋ goyen hor yirde dunwoŋ yeŋ nurde hite. Gogab ulniniŋ megen niŋ kame bida hetek gayenbe Al Kuruŋyen gasuŋde niŋ ulniniŋ gergeŋ gore gasuŋeŋ tiyyeŋ. Niŋgeb goyen goke po dufay hej doyaŋ heŋya daha naŋa gab forok yeweŋ tiya yeŋ kandukŋeŋ nurdeb ḥuraŋ teŋ hityen. ⁵Be, Al Kurujbe mata gwahade forok yeŋ yeŋ ge neŋ gayen diryiŋ. Irde mata goyen kame forok yiyyeŋ gobe neŋ belej fudinde yeŋ nurnayiŋ yeŋeŋ gogo Holi Spirit dunyiŋ.

⁶Niŋgeb goke teŋbe hugijen tareŋ po hej hityen. Irde megen gar ulniniŋ gaya heŋya Doyaŋ Al Kuruŋya awalik hej hej gobe ulniniŋ gergeŋ dunyeŋ goya hej yeŋya bindere wor po hitek gwahade moŋ, gisaw yarham hite yeŋ nurde hityen. ⁷Gega ga kuŋ hite gabe Doyaŋ Al Kuruŋbe dilniniŋde keneŋya ma kuŋ hite. Kawan ma keneŋ hite gega, dufayniniŋ po yeŋ ge tareŋ irdeya kuŋ hite. ⁸Fudinde, neŋbe dufay go hende saŋiŋ hej hityen. Irdeb ulniniŋ ga yubul teŋ Doyaŋ Al Kuruj hitte hurkuŋ yeŋya hitewoŋ yeŋ nurde hityen. ⁹Niŋgeb ulniniŋ gaya hite gayenter ma, yubul teŋ Doyaŋ Al Kuruj hitte hurkutek daw goyenbe yeŋ belej amaneŋ nurtek mata po teŋ hitewoŋ yeŋ nurde hityen. ¹⁰Gobe

kame Yesu Kristu belej al igiŋya buluŋya pota yirde gote murungem yunyeŋ goyenterbe neŋ tumŋaŋ yeŋ diliŋ mar huwartek geb, gogo yeŋ amanŋeŋ nurtek mata po teŋ teŋ ge dufay heŋ hityen. Be, neŋ merere huwardeb megen gar ulniniŋ gaya heŋya mata teŋ hitiŋ kuruŋ gote murungem yawartek. Yeŋ belej gab mataniniŋ igiŋya buluŋya gote murungem dunyen.

Al Kuruŋya awalik heŋ heŋ

¹¹Ningeb Doyaŋ Al Kuruŋ palap irde kafura ird ird matabe dahade goyen keŋkela nurde hityen geb, al hoyaq wor nurde gama irnayiŋ yeŋ mere yird yird niŋ kurut yeŋ hityen. Neŋ belej meteŋ go teŋ hityen gobe Al Kuruŋ belej neŋbe al gwahade yeŋ keŋkela nurd duneŋ hikeya meteŋ go teŋ hityen. Ningeb deŋ wor bitiŋ bana mat keŋkela nurd duneŋ hiwoŋ yeŋ nurde hite. ¹²Be, ga dineŋ hite gabe neŋ gayen turuŋ dirnaŋ yeŋ kurut yeŋ hite? Moŋ, gwahade moŋ. Gwaha titŋeŋbe deŋ ge meteŋ teŋ hinhet goke dindiken ge turuŋ yaŋ nurde amanŋ heŋ hinayiŋ yeŋbe gago dineŋ hite. Gogab al kura al deŋem yaŋ heŋ heŋ ge po nurdeb mata igiŋ al biŋde mat forok yeŋ harŋyen goke ma nurde harŋyen mar gote mere goyen deŋ belej igiŋ wol henayiŋ. ¹³Neŋbe gwahade geb, nindiken ge ma nurde hityen. Ningeb al kura belej neŋ gayen kukuwa heŋbe mata gogo teŋ haŋ yeŋ deneŋ hinayiŋ gobe Al Kuruŋ niŋ po teŋbe gogo teŋ hitek. Irde keŋkela dufay heŋ mata teŋ haŋ yeŋ deneŋ hinayiŋ go wor deŋ ge teŋbe gogo teŋ hitek. ¹⁴Gobe Yesu Kristu belej neŋ gayen bubulkuŋne wor po yeŋ nurd duntiŋ gore bininiŋde mat wor po yeŋ ge meteŋ teŋ hitek po dirde hi geb, gogo gwaha teŋ hitek. Irde det uŋkureŋ kura bebak titŋyen hite gobe gahade: al uŋkureŋ Yesu Kristu belej al megen niŋ kuruŋ gate mata buluŋmiŋ ge teŋ kamyiŋ geb, go mar goyen wor tumŋaŋ kamtiŋ yara heŋ mata buluŋ gote yufuk bana ma haŋ. ¹⁵Yesu Kristu kamyiŋ gobe albe yingen ge po ma nurdeb yeŋ ge teŋ kamde sopte huwaryiŋ al Yesu Kristu goke po hinayiŋ yeŋbe gogo kamyiŋ.

¹⁶Ningeb neŋbe megen niŋ alyen dufay hende huwarde al hoyaqde mata goyen yeneŋ igiŋ ma buluŋ tahaŋ ma yeŋ hityen. Neŋ wor bikkeŋbe soŋ heŋ megen niŋ alyen dufay hende huwarde Yesu Kristube al gwahade yeŋ ma nurdeb buluŋ mat nurd untiriŋ. Gega gayenterbe gwaha ma teŋ hityen. Hubu wor po. ¹⁷Ningeb al kura Yesu Kristuya hiyeŋ al gobe Al Kuruŋ diliŋde al gergeŋ wor po hiyyeŋ. Fudinde, det bikkekbe hubu heke det gergeŋ igiŋ goyen po forok yenayiŋ ¹⁸Det gergeŋ kuruŋ gote miŋ albe Al Kuruŋ. Yeŋ belej Yesu Kristu teŋ kerke waŋbe neŋ ge teŋ kamyiŋ. Al Kuruŋbe gwaha mat neŋya awalik hitiriŋ. Irdeb al hoyaq wor yeŋya awalik heŋ hinayiŋ yeŋ meteŋ dunyiŋ. ¹⁹Fudinde, alya bereya megen haŋ gore Yesu Kristuya hikeb Al Kuruŋ belej awalik yirde mel gote mata buluŋ goke ma nurde hiyen. Irde yeŋya mel goya awalik heŋ heŋ mata

goke tagalde tukuŋ tukuŋ meteŋ goyen neŋ gayen dunyŋ. ²⁰Niŋgeb neŋbe Yesu Kristu niŋ teŋbe meremir basaŋ heŋ tagalde hite. Irde Al Kuruŋ beleŋ deŋ ge nurde mere dirlin goyen momoŋ dirde hinhet. Niŋgeb Al Kuruŋya awalikde hinayŋ yeŋ Yesu Kristu niŋ teŋbe gago eseŋ mere dirde hite. ²¹Al Kuruŋbe neŋ gayen Yesu Kristuya heŋ yiŋgerde alya bereya huwak henayŋ yeŋbe Yesu Kristu mata buluŋ miŋmoŋ goyen neŋ ge teŋ mata buluŋ miŋyaŋ al yara iryiŋ.

6 ¹Irde Al Kuruŋ beleŋ buniŋeŋ dirde igit igiŋ dirde hiyen goyen det titmiŋeŋ kura yeŋ ma nurde hinayŋ. Neŋbe Al Kuruŋyen meteŋ mar kadtin geb, gago mere tareŋ po dirde hite. ²Goke teŋbe Al Kuruŋ beleŋ asaŋmiŋde gahade yiriŋ:

“Deŋ igit dirtek nalu hekeb gusuŋantin nurmiriŋ.

Irde dumulgaŋ teŋ teŋ nalu hekeb faraŋ durmiriŋ,” yitiŋ. *Aisaia 49:8* Niŋgeb gayenter gayenbe Al Kuruŋ beleŋ igit dirtek nalu, irde dumulgaŋ teŋ teŋ nalu geb, Al Kuruŋ beleŋ buniŋeŋ dirde igit igiŋ dirde hi goyen det titmiŋeŋ kura yeŋ ma nurde hinayŋ.

Polbe kanduk kurayen kurayen bana hinhin

³Be, neŋbe al kura Al Kuruŋ gama irniŋ yekeb beleŋmiŋ pet pet ma teŋ hityen. Gogab al kura beleŋ meteŋniniŋ ge ulniniŋde merem yaŋ ma dirnayŋ. ⁴Gwaha titteŋbe mata teŋ hityen goreb neŋ gayen Al Kuruŋyen meteŋ mar yeŋ kawan irde haŋ. Mata teŋ hityen gobe gahade: kanduk yeneŋ mukku ma teŋ goya goya tareŋ po heŋ hityen. Neŋbe kanduk karkuwaaŋ kurayen kurayen bana hityen. ⁵Kurareb muduneŋ hinhan, koyare derde hinhan. Irde kurareb al gabu irde buluŋ buluŋ dirde hinhan. Be, kurarebe meteŋ saŋiŋ po teŋ wawuŋ ma ferde hinhet. Irde binje kamde hinhet. ⁶Neŋbe Al Kuruŋ diliŋde mata wukkek po teŋ hityen, Al Kuruŋ keŋkela nurd uneŋ yenya awalikde hityen, al kura matamir igit hewoŋ yeŋ doyaŋ heŋ heŋ ge piŋeŋ ma heŋ hityen, al hoyaaŋ igit igit yirde hityen. Irde Holi Spiritya heŋ bininiŋde mat fudinde wor po al hoyaaŋ niŋ amaneŋ nurd yunee hityen. ⁷Irde mere fudinde po tagalde hityen, irde Al Kuruŋyen tareŋde meteŋ teŋ hityen. Irde asogoniniŋ uŋguraya fuleŋa teŋ teŋ ge fuleŋare niŋ bidila yara mata huwak goyen tareŋ po yanarde hityen. Hanniniŋ yase beleŋ po moŋ, tapa beleŋ manaaŋ yanarde hityen. ⁸Be, al kurabe deŋniniŋ turŋuŋ yaŋ dirde, kurabe ulniniŋde merem yaŋ dirde haŋyen. Irde al kurabe neŋ ge buluŋ mat tagalde haŋyen, kurabe igit mat tagalde haŋyen. Be, al kura beleŋ neŋbe usi mar dineŋ haŋyen gega, neŋbe mere fudinde po teŋ hityen. ⁹Neŋbe al kura ma nurd duntin yara hityen gega, al budam nurd duneŋ haŋyen. Irde kamtek wor po hityen gega, gago dilniniŋ gergeŋ hite. Irde muduneŋ buluŋ dirde haŋyen gega, kamde ma hityen. ¹⁰Neŋbe nindigeŋ ge buniŋeŋ nurde hitek yara gega, hugineŋ aman heŋ hityen. Irde neŋbe

al sikruknej denej hanjen gega, al budam faraq yurteke igit hej hanjen. Nejbe megen niij detniniq mijmoj hityen gega, Al Kuruñyen gasunje niij detbe epte wor po hityen.

¹¹ Be, deej Korin taunde niij mar, deej mere dirde henjabe mere kura bana ma yerde hityen. Bininiqdebe deej ge po nurde hityen. ¹² Deej ge amajej nurd nurd mata gobe bada ma hej hityen. Goyenpoga deej belej nej ge amajej nurd nurd mata goyen bada hej haq. ¹³ Niñgeb bininiqde deej ge nurde hite gwahade goyen po, deej wor bitiñde mat wor po nej ge nurde hinayiq. Mere gabe igit bebak tinayiq yej al kura urmiq bebak titek mat saba iryej go gwahade goyen mere dirde hime.

Nejbe Al Kuruñyen ya balem

¹⁴ Be, deejbe Al Kuruñ niij dufaymiq sañiq ma irtiq marya gabu ma hej hinayiq. Gobe mata huwakya mata buluñyabe hoyaq hoyaq wor po, irde hulsiya kidomaya wor epte ma gabu hiriryen. ¹⁵ Irde Yesu Kristuya Satanyabe epte ma awalikde hiriryen. Irde Yesu niij dufaymiq tarej irtiq marya al gwaha ma tej haq maryabe hoyaq hoyaq wor po. ¹⁶ Irde Al Kuruñyen ya balemya unqura dolon yird yird ya goya wor hoyaq hoyaq wor po geb, gago dinej hime. Fudinde, nejbe Al Kuruñ gwahader hitiq gote ya balem wor po. Goke tejbe Al Kuruñ belej asaumijde gaha yiriq:

“Nebe mel goya hej yejya kuj hej.

Irde yende Al Kuruñ hemekeb yejbe nere alya bereya henayiq.”

Liwai 26:11-12; Yeremaia 32:38; Esekiel 37:27

¹⁷ Niñgeb Doyaq Al Kuruñ belej,

“Dejbe mata buluñ mar goyen bana mat siñare katej hoyaq hinayiq.

Det kura delner buluñ gobe go ma tanarde hinayiq.

Merene gayen gama irde hinayiqbe dawarej.

Aisaia 52:11; Esekiel 20:34,41; Yuwarwar 18:4

¹⁸ Irdeb nebe Nanatiq hemekeb dejbe urne wejya werne wejya henayiq.

Mere gabe Doyaq Al Kuruñ tareñmiq kuruñ wor po gore tiyyiq,”
yitiq hi.

2 Samuel 7:14; 7:8; Yeremaia 31:9

7 ¹ Be, kadne yago, Al Kuruñ belej biña gwahade nej hitte tiyyiq geb, ulniniqya tonniniqya buluñ yirtek det kuruñ goya tumqaj ma hejbe mataniniqbe wukkek po yirde hitek. Irde Al Kuruñ palap ird ird mata tej Al Kuruñ diliñde wukkek hej hejniniq kuruñ gobe upsiñej wor po irtek.

Polbe Korin niij mar Yesu niij bij mulgaq hamiq goke amaq hiriq

² Be, dejbe bitiñde nej ge nurde hinayiq. Nejbe al kura buluñ ma yirde hityen, irde al kurate dufay buluñ ma yirde hityen. Irde almet det komkom

ma hej hityen. ³Ga dinej hime gabe dej belej mata buluj tike goke ma dinej hime. Nejbe bininiyde mat dej ge amajej nurd dunej hityen geb, diltij gergej hinayi j ma kamnai j kura goyenbe nej manaj gwaha po titek yej nurde hityen goyen bikkej momoj dirmiri j. ⁴Nebe dej ge hekkej wor po nurde himyen. Irde dende matati j goke nigej ge turuj turuj wor po tej himyen. Dej mata igij tej hanyen gore sanij wor po nirde hiyen. Irde kanduk kurayen kurayen bana himyen gega, amajej wor po nurde himyen.

⁵Fudinde, nejbe Masedonia naja bana goj forok yejbe kanduk bana po hinhet geb, ulniniyde kura muj falmukjey ma hinhet. Gog hinhetyabe kanduk kurayen kurayen kurhan mat mat forok yej hinhan. Irkeb asogo dirde ha j marya kadownde tej hinhet, irde bininiydebe kafura hej hinhet. ⁶Goyenpoga kandukjey nurde ha j mar bi j yurum yird yird al Al Kuruj belej Taitus goyen nej hitte waj waj belej kerd unkeb wake kenejbe binini j yurum hiri j. ⁷Goyenbe yej wayyi j goke po ma amaj hitiri j. Dej belej Taitus goyen bi j yurum irami j goke wor amajej nurtiri j. Dej belej ne nentek wor po dirde hi, irde kanduk bana hime gake ne ni j buniyej nurdeb uguj po dufay hej ha j goyen momoj niryi j. Irkeb goke manaj amajej wor po nurmiri j.

⁸Be, ha jkapy a saj ka j dunmiri j goyen kapyaj hejbe bitinje misi j nurami j goke buniyej nurde hinhem. Gega misi j nurde hinhan gobe ulyan jde ma kuyej yej nurdeb gayenterbe goke kandukjey ma nurde hime. ⁹Gayenterbe a saj gwahade ka j dunmiri j goke amajej nurde hime. Gobe biti j misi j katej katej mata dirmiri j goke moj. Dej belej a saj go kapyaj hejbe biti j misi j nurdeb mata bulu jti yubul tej Al Kuruj ni j biti j mulga j hamir geb, goke amajej nurde hime. Dejbe kandukjey nurami j gobe Al Kuruj wor dej belej gwahade nurwoj yej nurde hinhan geb, Al Kuruj diliyde nej belej biti j misi j katej katej mata dirtiri j yej ma nurde hime.

¹⁰Be, al kura bi j misi j nurdeb mata bulu jmi j yubul tej Al Kuruj ni j bi j mulga j henayi j gobe Al Kuruj belej dufay go kerd yunkeb gogo tinayi j geb, Al Kuruj belej yumulga j tiyye j. Irkeb bi j misi j nurnayi j goke bulu jey ma nurnayi j. Munaj bi j misi j nurnayi j goyen megen ni j dufayde mat watij kenem bi j misi j gore kamde kamde mata forok yirkeb kamnayi j. ¹¹Ningeb biti j misi j goyen Al Kuruj belej forok irke nuramiyde mat da mata igij dej hitte forok yej hinhan goyen goke dufay henaj ko. Matati jbe gahade: Al Kurujyen mere gama irtek po nurde hinhan, matati j huwa ird ird ni j po kurut yej hinhan, mata buluj goke igij ma po nurde hinhan, Al Kuruj palap irde kafura wor po irde hinhan, irde ne nentek wor po nurde hinhan, al hoyaj ni j wor po nurde hinhan, irde mata buluj tej ha j mar huwa yird yird ni j wor po nurde hinhan. Mata kuru j gayen tej hejyabe dindigen goyen muj kura son ma hiti j ha j gobe al belej denej bebak tej hinhan.

¹² Niŋgeb asaŋ kaŋ dunmiriŋ gobe dindigen uliŋ al kura kadom buluŋ yirtiŋ mar goke teŋ asaŋ gogo ma kamiriŋ. Irde buluŋ yirke biŋ misiŋ nuramirij mar goke manaj ma kamiriŋ. Gwaha titneŋbe neŋ beleŋ Al Kuruj diliŋ mar deŋ ge dufay kuruj wor po heŋ hityen goyen dikala dirmewoŋ yeŋ nurdeb asaŋ gogo kamiriŋ. ¹³ Niŋgeb matatiŋ kuruj goke teŋ neŋbe tareŋ heŋ hityen.

Goyenbe go po moŋ. Taitusbe deŋ beleŋ tumiaŋ faraŋ urke tareŋ hiriŋ geb, amajeŋ wor po nurde hinhan goyen keneŋbe neŋ wor amaj wor po hitiriŋ. ¹⁴ Nebe yeŋ hitte deŋ ge turuŋ turuŋ titiriŋ. Be, yeŋ goyen deŋ hitte kukeb igiŋ igiŋ po iramiŋ geb, goke kura memya hetek ma hinhem. Neŋbe hugijeŋ mere fudinde po dirde hinhet. Niŋgeb goyen po gama irde deŋ ge Taitus hitte turuŋ turuŋ titiriŋ gobe yinjeŋ kuŋbe fudinde kinyiŋ. ¹⁵ Yeŋbe deŋ beleŋ merene gama irde yeŋ palap irde kafura irde gargar irde hinhan goyen goke dufay herbe hi kuruj gabe deŋ ge hugijeŋ amajeŋ wor po nurde hi. ¹⁶ Niŋgeb nebe igiŋ deŋ ge hekkeŋ wor po nurtek hime goke amajeŋ nurde hime.

Al faraŋ yurd yurd mata

8 ¹Be, kadne yago, neŋbe Al Kuruj beleŋ Yesuyen alya bereya Masedonia naja bana haŋ goyen buniŋeŋ yirde igiŋ igiŋ yirtiŋ goyen deŋ nurwoŋ yeŋ nurde momoŋ dirniŋ tihit. ²Mel gobe kanduk kuruj wor po bana hinhan, irde det miŋmoŋ wor po gega, al hoyan gwahade hinhan mar goyen keŋkela wor po faraŋ yurde hinhan. ³Fudinde, mel gobe det yuntek kura hikeb tumiaŋ yuneŋ hinhan. Goyenbe go muŋ po moŋ. Epte ma faraŋ yurtek goyen wor daha mat kura faraŋ yurniaŋ yeŋ kurut wor po yeŋ hinhan. Ga dinęŋ hime gabe fudinde dinęŋ hime. Mel gobe dufaymiňde wilakjeŋ nurdeb ⁴Al Kuruŋyen alya bereya det niŋ amu heŋ haŋ mar faraŋ yurd yurd goke ug po gusuŋaŋ diramiŋ. Al faraŋ yurd yurd mata gobe Al Kuruj diliŋde mata igiŋ wor po yeŋ nurdeb neŋ beleŋ ok yineŋ yineŋ ge gusuŋaŋ diramiŋ. ⁵Irkeb dufayniniŋdebe mel goyen al hoyan faraŋ yurniaŋ yeŋ hora daw yunnayiŋ yeŋ ok yintiriŋ. Gega mel gobe neŋ nurde hinhet goyen fole irde igiŋ wor po tiyamiŋ. Meheŋde wor pobe, “Neŋbe Al Kuruŋyen,” yeŋbe yingeaŋ wa Al Kuruj unamiŋ. Irde gab Al Kuruŋyen dufay gama irdeb, “Neŋbe Yesuyen mere basaŋ marte yufukde hitek,” yamiŋ. ⁶Goke teŋ neŋbe Taitus beleŋ deŋ hitte kuŋ al faraŋ yurd yurd niŋ hora gabu ird ird meteŋ bikkeŋ miŋ uryiŋ goyen deŋya heŋ pasi irnayiŋ inęŋbe hulyaŋ irtiriŋ. ⁷Deŋ mata teŋ haŋyen kuruj gobe igiŋ wor po. Al Kuruj niŋ hekkeŋ nurd nurdy meremirij tagal tagalya dufaymiŋ bebak teŋ teŋya goyen igiŋ wor po teŋ haŋyen. Irde meteŋmirij keŋkela po titek dufaytiŋ manaj kuruj wor po. Irde neŋ ge amajeŋ nurd nurdy manaj kuruj wor po yeŋ deneŋ hityen. Deŋbe gwahade geb, det kuraŋ amu heŋ haŋ mar faraŋ yurd yurd mata goyen manaj keŋkela wor po teŋ hinayiŋ.

⁸ Ga dinej hime gabe gwaha tinaq yej ma dinej hime. Gwahade yarabe al hoyaq mata igiq teq haq goyen bebak dirmekke nurde gama irnayiq ma wasak tinayiq goyen nurej yejbe gago momoj dirde hime. Gogab deq belej fudinde al hoyaq niq amajej nurde haq ma dahade goyen bebak tiyej. ⁹ Ga dinej hime gabe Doyaq Al Kurujniniq Yesu Kristu belej buniqen dirde igiq igiq dirde hiyen goyen dejbe nurde haq geb, gago dinej hime. Yejbe det kuruq gate miq al gega, deq ge teq detmiq kuruq goyen yubul teq al siksukjej yara hiriq. Gogab Al Kuruj diliinde det kuruq gote miq mar henayiq.

¹⁰ Ningeb al hoyaq faraq yurd yurd mata goyen daha mat tinayiqbe igiq yej goke momoj direj tihim. Be, dama kuq imoyerterbe deq wa al faraq yurd yurd niq nuramiq. Irde deq wa al faraq yurd yurd meteq goyen miq uramiq. ¹¹ Ningeb gayenter faraq yurd yurd meteq gobe pasi irnayiq. Haqkapyu al faraq yurd yurd meteq niq wilakjej nuramiq gwahade po meteq goyen pasi irnayiq. Dettiq dahade kura hike yenerje go po yade gore faraq yurnayiq. ¹² Gwaha tinayiq dinej hime gobe samuqtiq dahade haq goyen wilakjej nurdeb al faraq yurnayiqbe Al Kuruj belej goke amajej nurye geb, gago dinej hime. Samuqtiq budam kenem budam yunayiq, munaj budam moj kenem gwahade po al faraq yurnayiqbe irawakde Al Kuruj belej goke amajej nurye.

¹³⁻¹⁴ Goyenbe nejbe al hoyaqde kanduk yade supahaktiqde yertek yej ma dinej hime. Gwaha titjenje goke amu heq haq mar goyen faraq yurnayiq gobe igiq yej nurde hite. Gogab kame kura deq belej det kuraq amu hekeb mel gore wor samuqmiq budam goyen kura pota yirde faraq durnayiq. Gogab kadom faraq mata goyen tunjande teq hinayiq. ¹⁵ Go mata goke teqbe Al Kurujyen asajde gahade katiq hi:

“Al kurabe budam yawaryiq gega, budam moj.

Munaj al kurabe budam ma yawaryiq gega, igiqde yawaryiq,” yitiq hi.

Yumulgar 16:18

Taitusya meteq kadomya

¹⁶ Be, ne belej deq ge dufay heq himyen gwahade po, Al Kuruj belej dufay goyen go po Taitus bijde kiriyiq goke Al Kuruj igiq nurd unej hime. ¹⁷ Gobe nej belej hulyaq irtiq goyen igiq irej dinuq, irde deq hitte kuq kuq niq wilakjej po nurde dufaymiq saqiq po kerde deq hitte kwej dinuq geb, goke Al Kuruj igiq nurd unej hime. ¹⁸ Irde yej kuyen goyenter kadniniq kura teq kerteke Taitusya tumjaq kuriryej. Kadniniq gobe Yesu niq yitiq mere igiq goke meteq keqkela teq hike Yesuyen alya bereya sios belej turuq irde hanjen. ¹⁹ Goyenbe go muq po moj. Al gobe nej belej al hoyaq faraq yurd yurd niq sios belej hora gabu irtiq goyen yukuq yunej yunej meteq tiniq titeke sios gore deyqa kuq hitek albe

gago yej basiña iramię geb, neŋya kuŋ hityen. Be, hora gabu irtiŋ goyen yukuŋ yuneŋ yuneŋ meteŋ gobe Doyaŋ Al Kuruŋ deŋem turŋuŋ yaŋ irniŋ yeŋbe meteŋ go teŋ hityen. Irde al faraŋ yurd yurd dufay niŋ tareŋ po heŋ hityen goyen al yikala yirniŋ yeŋbe gogo meteŋ go teŋ hityen.

20-21 Be, neŋbe Doyaŋ Al Kuruŋ alyat diliŋde huwak mat mata teŋ teŋ niŋ kurut wor po yeŋ hityen. Niŋgeb al faraŋ yurd yurd niŋ amaj dufayde hora gabu irtiŋ kuruŋ gayen doyaŋ irde heŋyabe moŋgo al kura beleŋ neŋ daha mat hora doyaŋ irde hite goyen goke buluŋ mat tagal dunnak yeŋbe keŋkela doyaŋ irde hityen.

22 Be, Taitusya al goya kureŋ tikeyabe kadniniŋ hoyaq kura irem goya tumŋaŋ kunayiŋ. Al gobe al faraŋ yurd yurd niŋ dufay kuruŋ po heŋ hiyen gobe beleŋ hoyaq mat hoyaq mat keneŋ bebak teŋbe fudinde teŋ hi yeŋ nurde hityen. Irde deŋ beleŋ al faraŋ yurd yurd meteŋ goyen fudinde teŋ hinayiŋ yeŋ nurdeb deŋya heŋ meteŋ go timewoŋ wor po yeŋ nurde hi.

23 Be, Taitusbe deŋ ge teŋ meteŋ kadne hiriŋ. Yeŋbe neya heŋ meteŋ teŋ har. Irde kadniniŋ irawa kura Taitusya irde deŋ hitte kuriryen gobe gar niŋ Yesuyen alya bereya gor kutiŋ yarabe al iraw gogo kuŋ Yesu Kristu turuŋ irtek meteŋ teŋ hiriryen. 24 Niŋgeb deŋ beleŋ al hoyaq niŋ amajenŋ nurde faraŋ yurde haŋ goyen mel karwo goyen yikala yirnayiŋ. Irke deŋ ge turuŋ turuŋ teŋ hityen goyen dahade niŋ gwaha teŋ hityen goyen keneŋ bebak tinayiŋ. Irkeb Yesuyen alya bereya kuruŋ gayen tumŋaŋ nurnayiŋ.

Kadtiŋ Yesuyen alya bereya faraŋ yurnayiŋ

9 1 Be, Al Kuruŋyen alya bereya Yudia naŋa bana haŋ goyen faraŋ yurd yurd niŋ deŋ goyen sopte mere dirtek yeŋ ma nurde hime.
 2 Gobe deŋ beleŋ mel go faraŋ yurtek po nurde haŋ goyen nurde hime geb, gago dineŋ hime. Nebe matatiŋ goke nigeŋ ge turuŋ turuŋ teŋ hinhem. Irde deŋ Akaia naŋa bana goŋ niŋ mar beleŋ Yudia naŋare niŋ mar goyen faraŋ yurniŋ yeŋ dama kuŋ imoyerter hora gabu ird ird miŋ uramiŋ goyen Yesuyen alya bereya Masedonia naŋa bana goŋ niŋ mar momoŋ yirmiriŋ. Irkeb faraŋ yurd yurd dufay tareŋ gote merebe mel gore nurdeb al budam wor po biŋ harkeb al faraŋ yurtek yeŋ hora gabu iramiŋ. 3 Goyenbe da misiŋde Taitusya kadom waraŋya goyen deŋ hitte yad yermekе kuniŋ tahaŋ? Gobe deŋ beleŋ al faraŋ yurde haŋ goke turuŋ turuŋ teŋ himyen goyen usi teŋ hi ninnak yeŋbe gago yad yermekе kuniŋ tahaŋ. Gogab mel gore kuŋ dinkeb ne beleŋ dinmiriŋ gwahade po horatiŋ gabu irde pasi heŋ al faraŋ yurd yurd niŋ gitik tinayiŋ. 4 Goyenbe Masedonia niŋ al kura mere momoŋtiŋ tagalmeke nuriŋ mar goyen neya tumŋaŋ deŋ hitte kurnbe deŋ goyen al faraŋ yurd yurd niŋ gitik ma titiŋ hike dennayiŋbe deŋ ge hekkeŋ nurde momoŋ yirmiriŋ goke

memyak wor po nureŋ. Deŋ manaŋ fudinde goke memyak nurnayiŋ geb, goke mere ma tiyeŋ. ⁵Niŋgeb mata gwahade ma forok yewoŋ yeŋ nurdeb Taitusya kadom irawaya go wa deŋ hitte kuŋbe bikkeŋ al faraŋ yurd yurd niŋ aman dufayde hora gwahade yertek yeŋ momoŋ diramiŋ goyen araneŋ yerde pasi irnayiŋ yeŋ hulyaŋ yirde hime. Gwaha mat hora gabu irnayiŋbe al hoyŋ beleŋ gwaha tinaŋ dinkeya ga ma hora yernayiŋ, dufaytiŋde wilakŋeŋ nurdeya yernayiŋ.

⁶Mere ga dirde hime gote miŋbe gahade: al kura bingē budam ma haryeŋbe igineŋ budam ma yawaryeŋ. Munaŋ budam haryeŋbe budam po yawaryeŋ. ⁷Niŋgeb al kura hora gwahade kereŋ yeŋ nurdeb biŋde mat wilakŋeŋ nurdeya kiryeŋ. Piŋeŋ hende ma kiryeŋ. Irde al hoyŋ beleŋ gwaha tiya inke goke kandukŋeŋ nurde kiryeŋbe igiŋ moŋ. Al Kuruŋbe al kura amaneŋ nurdeya detmiŋ uneŋ hiyen al goke po amaneŋ nurde uneŋ hiyen geb, gago dineŋ hime. ⁸Irde Al Kuruŋ beleŋ deŋ goyen buniŋeŋ dirde igiŋ igiŋ dirde hiyen gobe kuruŋ wor po geb, deŋ beleŋ det kuraŋ nurde hinayiŋ kuruŋ gobe yeŋ beleŋ duneŋ hiyen. Irkeb det kuraŋ amu ma heŋ hinayiŋ. Irde deŋ beleŋ meteŋ igiŋ daha kura titek nurde hinayiŋ kuruŋ goyen hugiŋeŋ igiŋ ala teŋ hinayiŋ. ⁹Niŋgeb goke teŋbe Al Kuruŋyen asanđe gahade katip hi:

“Yeŋbe al kura det niŋ amu heŋ haŋ mar aman dufayde detmiŋ yuneŋ hiyen.

Matamiŋ huwakbe hugiŋeŋ hiyen,” yitiŋ hi.

Tikiŋ 112:9

¹⁰Niŋgeb Al Kuruŋ beleŋ yasuŋ al biŋge muyken unke harke biŋge sasoŋeŋ yerde uneŋ hiyen gwahade goyen po, deŋ beleŋ mata huwak al faraŋ yurd yurd beliŋeŋ kurayen kurayen goyen Al Kuruŋ beleŋ duneŋbe gote igineŋ wor budam forok yiryen. Mata huwaktiŋ gobe gwaha mat kuruŋ heŋ hiyeŋ. ¹¹Fudinde, Al Kuruŋbe deŋ beleŋ hugiŋeŋ al budam faraŋ yurde hinayiŋ yeŋbe samuŋ budam duneŋ hiyeŋ. Gogab horatiŋ neŋ beleŋ yade yuntekeb al budam beleŋ goke Al Kuruŋ niŋ igiŋ nurd uneŋ hinayiŋ. ¹²Deŋ beleŋ al faraŋ yurd yurd meteŋ go teŋ hikeb Al Kuruŋyen alya bereya det kuraŋ amu heŋ haŋyen gore yawarnayiŋ. Goyenbe go muŋ po moŋ. Deŋ faraŋ yurde hinayiŋ goke al budam Al Kuruŋ niŋ igiŋ wor po nurd uneŋ hinayiŋ. ¹³Deŋ beleŋ al faraŋ yurd yurd meteŋ go teŋ hikeb al hoyŋ niŋ amaneŋ nurd yunen haŋ gobe fudinde yeŋ nurdeb Al Kuruŋ turuŋ irnayiŋ. Irde Yesu Kristu niŋ yitiŋ mere igiŋ goyen fudinde yeŋbe gama irde haŋ, irde horatiŋde mel goya al hoyŋ kuruŋ goya goyen faraŋ yurde haŋ goke al budam Al Kuruŋ turuŋ irnayiŋ. ¹⁴Irde Al Kuruŋ beleŋ buniŋeŋ dirde igiŋ igiŋ dirde hi gobe kuruŋ wor po goyen mel gore keneŋbe deŋ ge amaneŋ nurd duneŋbe deŋ ge Al Kuruŋ gusuŋaŋ irde hinayiŋ. ¹⁵Be, Al Kuruŋ beleŋ detmiŋ igiŋ damum moŋ duliŋ duneŋ hiyen gobe kuruŋ wor po gwahade kura yetek moŋ goke Al Kuruŋ igiŋ wor po nurde uneŋ hitek!

Pol niŋ buluŋ mat tagalde haŋ mar goke yiriŋ

10 ¹Be, deŋ haŋ bana goyen al kura beleŋ ne niŋ buluŋ mat yeke mere momoŋmiŋ nurmiŋ. Meremiiŋbe gahade: “Polbe neŋya heŋyabe kafura dirde mere saŋiŋ ma dirde hiyen. Gega gisaw heŋbe asanđeb mere tareŋ po dirde hi,” yeŋ hanjen. Deŋ beleŋ ne niŋ gwaha yeŋ hanjen gega, ne Polbe Yesu Kristu beleŋ bekkeŋde igiŋ mat al mere yirde hinhin gwahade goyen po, ne wor matatiŋ goke mere direŋ tihim. ²Mel goreb neŋ gayen gake yeŋ, “Megen niŋ mata gama irde haŋ,” dineŋ hanjen. Niŋgeb kuŋbe denja gwaha yeŋ haŋ mar goya tumŋaj saba tareŋ po direŋ yeŋ nurde hime. Goyenbe gwaha dirtek ma nurde hime geb, go teŋ haŋ mata gobe yubul po tinayiŋ yeŋ gago eseŋ mere dirde hime. ³Fudinde, neŋbe megen gar hite gega, Doyaŋ Al Kuruŋyen asogoya arde hityen gobe megen niŋ mar beleŋ arde hanjen gwahade ma arde hityen. ⁴Fulenjare niŋ detniniŋbe megen niŋ marte fulenjare niŋ det gwahade moŋ. Hoyan wor po. Fuleŋjare niŋ detniniŋbe Al Kuruŋyen saŋiŋ miŋyaŋ geb, Al Kuruŋyen asogomde gasuŋde niŋ koya tareŋ wor po gobe det gore igiŋ upew urtek. ⁵Niŋgeb neŋbe gore po megen niŋ marte dufay kurayen kurayen goya yiŋgeŋ ge turuŋ turuŋ teŋ tenja goyen walde pasi kerde hityen. Mata gwahade goreb Al Kuruŋ nurd uneŋ yeŋya awalikde heŋ heŋ goyen pet teŋ hanjen geb, gogo pasi kerde hityen. Irdeb dufay kurayen kurayen al binde forok yeŋ hanjen goyen yad fere titŋen yirde Yesu Kristuyen dufay po gama irde hinayiŋ yeŋ yende yufukde po yerde hityen. ⁶Irde deŋ beleŋ Al Kuruŋyen mere keŋkela gama irde pasi heke gab meremiŋ gama ma irde haŋ mar goyen tumŋaj mata gote murungem yuneŋ yuneŋ niŋ gitik titek.

⁷Goyenpoga deŋbe det hende hendem po yeneŋ miŋ ma bebak teŋ hanjen. Niŋgeb al kura yiŋgeŋ ge yeŋ, “Neŋbe Yesu Kristuyen al wor po,” yeŋ nurde haŋ, munaj neŋ ge yeŋbe, “Mel gobe Yesu Kristuyen al wor po moŋ,” yeŋ haŋ. Goyenbe mel goyen yiŋgeŋ ge yeŋ, “Neŋbe Yesu Kristuyen al wor po,” yeŋ nurde haŋ kenem neŋ wor gwahade haŋ yeŋ nurd dunnayiŋ. ⁸Gobe Doyaŋ Al Kuruŋ beleŋ deŋne yaŋ niryiŋ gobe dufaytiŋ yeŋ ge tareŋ irtiŋ goyen buluŋ ird ird niŋ ma deŋne yaŋ niryiŋ, deŋ goyen saŋiŋ dird dird niŋ deŋne yaŋ niryiŋ geb, gago dineŋ hime. Niŋgeb deŋne yaŋ niryiŋ goke turuŋ turuŋ teŋ hime goke memya ma heweŋ. ⁹Ne asaŋ kaŋ heŋyabe deŋ beleŋ asaŋne yeneŋbe, “Pol beleŋ kafura henaj yeŋ asaŋ kaŋ duneŋ hiyen,” yeŋ ma nurd nunwoŋ yeŋ nurdeya kaŋ himyen. ¹⁰Gobe al kura beleŋ, “Polbe asanđeb mere tareŋ wor po al beleŋ nurde kandukŋeŋ nurtek mat kaŋ hiyen. Gega diliŋde deneŋbe mere keŋkela ma dirde hende hende po mere dirde hiyen,” yeŋ hanjen geb, gago dineŋ hime. ¹¹Al gwaha yeŋ haŋ marbe neŋ beleŋ denja ma heŋ asaŋde kaŋ duneŋ hityen mere gobe dilniniŋde deneŋ mohonjniniŋde mere teŋ hityen goya tuŋande yeŋ nurnayiŋ.

12 Neŋbe al kura neŋ nurhet nurhet teŋ haj marya awalik hetek ma dirde hi. Irde go mar goya heŋ ganuŋbe igin, ganuŋbe buluŋ yetek ma dirde hi. Mel gobe yiŋgeŋde dufay po gama irde al iginbe gwahade gwahade, munaj al buluŋbe gwahade gwahade yeŋ nurdeb go hende huwarde yiŋgeŋde mata yener hajyen geb, kukuwa wor po hitiŋyen haj. 13 Goyenpoga neŋbe nindikeŋ ge mali mali turuŋ turuŋ ma teŋ hityen. Al Kuruŋ beleŋ meteŋ duntiŋ goke po turuŋ turuŋ teŋ hityen. Al Kuruŋ beleŋ meteŋ duntiŋ bana goŋbe deŋ hitte kuŋ meteŋ titek wor gon po hi geb, deŋ hitte kuŋ meteŋ teŋ hinhet goke turuŋ turuŋ teŋ hityen. 14 Neŋ beleŋ Yesu Kristu niŋ yitiŋ mere igin goyen teŋ deŋ hitte kutiriŋ gobe neŋ beleŋ epte ma kutekde ma kutiriŋ. Deŋbe neŋ beleŋ igin kuŋ meteŋ titekde po hinhan geb, gogo kutiriŋ. 15 Niŋgeb neŋ ma kuŋ meteŋ titekde kuŋ al hoyaq beleŋ bikkeŋ meteŋ titiŋ goyen neŋ beleŋ meteŋ titiŋ yeŋ turuŋ turuŋ ma teŋ hityen. Gwaha titiŋeŋbe Yesu Kristu niŋ hekkeŋ nudr nudr mata goyen kuruŋ heŋ hiket neŋ beleŋ deŋ bana heŋ meteŋ teŋ hityen goyen wor kuruŋ wor po hewoŋ yeŋ nurde hityen. 16 Gogab naŋa hoyaq bana al kura beleŋ meteŋ miŋ ma urtiŋde manaŋ igin kuŋ Yesu niŋ yitiŋ mere igin goyen tagaltek. Gobe meteŋ kura al hoyaq beleŋ bikkeŋ miŋ urtiŋ go hende meteŋ teŋ goke turuŋ turuŋ titek ma dirde hi geb, gago dinen hime. 17 Niŋgeb al kura turuŋ turuŋ tiye yeŋbe Doyaŋ Al Kuruŋ beleŋ meteŋ titiŋ goke po gab turuŋ turuŋ tiyyen. 18 Gobe al kura goke igin inyeŋ albe Doyaŋ Al Kuruŋ po, al yiŋgeŋbe epte ma yiŋgeŋ ge turuŋ turuŋ teŋ hinayin geb, gago dinen hime.

Polya usi aposelya

11 1 Be, nebe deŋ beleŋ nurde muŋ kura kukuwamjeŋ yara nudr nunnayin mat mere kura direŋ tihim. Niŋgeb goke ma nurdeb nubul tike mere tiyen. 2 Be, Al Kuruŋbe alya bereyamiŋ beleŋ yeŋ ge ma nurde det hoyaq niŋ kuŋ hiket goke biŋ ar yeŋ hiyen gwahade goyen po, ne wor deŋ beleŋ det hoyaq niŋ po nurde haj goke bene ar yeŋ hi. Be, bere foŋeŋ kura alya ma kuŋ hitiŋ gwahade goyen al kura mekerd uneŋ hajyen gwahade goyen po, deŋ goyen al uŋkureŋ Yesu Kristu po mekerd uneŋ yeŋ biŋa timiriŋ. 3 Goyenpoga hajkapyä wor po unyum usi dufay kuruŋ miŋyaŋ gore Ewa usi irke mata buluŋde katyiŋ gwahade goyen po, bitiŋde mat fudinde wor po Yesu Kristu niŋ nurde meteŋ teŋ hinhan goyen tubul teŋ det hoyaq niŋ naŋkenenŋ kuŋ hinak yeŋ kafuram nurde himyen. 4 Daniŋ mere ga dinen hime? Gobe al kura deŋ hitte waŋ neŋ beleŋ Yesu niŋ momoŋ dirtiriŋ goyen ma momoŋ dirdeb mere hoyaq momoŋ dirde haj gega, goke buluŋenŋ ma nurde igin yeŋ haj geb, gago dinen hime. Irde Holi Spirit neŋ beleŋ dunteke tamiaŋ goyen moŋ, mel gore hoyaq wor po dunke fudinde yeŋ haj. Yesu niŋ yitiŋ mere igin wor gwahade po, mel gore hoyaq wor po dinke igin yeŋ nurde haj. 5 Deŋ hitte waŋ saba hoyaq dirde

haŋ mar beleŋ yŋgeŋ ge yeŋ, “Neŋbe Yesuyen mere basaŋ mar aposel karkuwaŋ, irde aposel hoyan gote folet wor po,” yeŋ haŋ. Goyenpoga nebe mel gore epte ma folet nirtek haŋ yeŋ nurde hime. ⁶Fudinde, nebe al beleŋ nurde keŋkela bebak titek mat mere teŋ teŋ al moŋ. Gega nebe Al Kurunyen merebe keŋkela wor po bebak teŋ himyen. Neŋbe gwahade teŋ hityen goyen belŋeŋ budam mat keŋkela wor po dikala dirde hityen.

⁷Be, nebe Yesu niŋ yitiŋ Al Kurunyen mere igiŋ goyen deŋ hitte tagalde hinhem gega, goke damu nirlayiŋ ma dineŋ hinhem. Gobe neb mata gwaha mat nigeŋbe al deŋnem moŋ heŋ deŋbe al deŋtiŋ yaŋ dirmewoŋ yeŋ nurdeb gogo teŋ hinhem. Goyenbe go teŋ hinhem gobe buluŋ teŋ hinhem yeŋ nurde haŋ? Moŋ, gwahade moŋ geb! ⁸Nebe deŋ ge teŋ meteŋ teŋ hinhem yabe naŋa hoyanđe niŋ sios beleŋ faraŋ nurde hora nuneŋ hinhan. Ningeb nebe deŋ faraŋ durd durd niŋ teŋbe mel gote hora kawe teŋ hime yeŋ nurde hinhem. ⁹Irde deŋya henyabe det kuraj nurdeb faraŋ nurnaŋ yeŋ gusuŋaŋ ma dirde hinhem. Gobe kadne yago Masedonia naŋare niŋ Yesuyen alya bereya kura beleŋ det kuraj amu heŋ hinhem goyen nunamiaŋ geb, deŋ supahaktiŋde kanduk ma yerde hinhem gogo. Ningeb deŋya hinhetia faraŋ niŋ gusuŋaŋ ma dirde hinhem gwahade po, kame wor supahaktiŋde kanduk kura ma kerde heŋ. ¹⁰Ningeb supahaktiŋde kanduk kura ma kerde himyen goke turuŋ turuŋ teŋ himyen goyen deŋ haŋ Akaia naŋa bana goŋ niŋ al kura beleŋ epte ma utaŋ nirlayiŋ. Yesu Kristuyen mere fudindebe ne bana hi geb, fudinde wor po yeŋ hime. ¹¹Ga yeŋ hime gabe deŋ ge amaneŋ ma nurde duneŋ hime geb, gago yeŋ hime? Moŋ! Al Kurunye be ne beleŋ deŋ ge amaneŋ nurde duneŋ hime goyen keŋkela nurde hi!

¹²Nebe teŋ himyen gwahade po muruŋgem moŋ meteŋ teŋ heŋ. Gogab al kura yŋgeŋ ge yeŋ, “Neŋbe Pol meteŋ teŋ hi gwahade po teŋ hite,” yeŋ al momoŋ yirde yŋgeŋ ge turuŋ turuŋ teŋ teŋ belŋeŋ niŋ naŋkenet haŋ mar gote beleŋmiŋ pet tiyeŋ. ¹³Goyenbe daniŋ gwaha tiyeŋ? Gobe go mar gob usi aposel, al usi yird yird meteŋ teŋ haŋ mar, irde al diliŋde Yesu Kristuyen aposel fudinde yeŋ denwoŋ yeŋ nurde usi mata teŋ haŋ mar geb, gogo yŋgeŋ ge turuŋ turuŋ teŋ teŋ beleŋmiŋ pet tiyeŋ. ¹⁴Satan wor igiŋ yŋgeŋ Al Kurunyen miyon tareŋmiŋ turuŋ yaŋ goyen fakŋuŋde heŋ al diliŋde forok yiyyen geb, usi aposel gore usi mata teŋ haŋ gobe det tiyeŋ moŋ. Ningeb goke kukuwamijeŋ ma nurde hime. ¹⁵Ningeb Satan gote meteŋ mar gore al diliŋde mata huwak niŋ meteŋ teŋ haŋ mar yeŋ denwoŋ yeŋ nurde usi mata teŋ hanjen goke hurkuŋkat ma teŋ himyen. Matamiŋ gote muruŋgem buluŋbe nalu funaŋde yeŋ tetek go po tenayiŋ.

Polbe kanduk yeneŋ hinhin goke aman hiriŋ

¹⁶Be, sopte momoŋ direŋ tihim: deŋ haŋ bana goyen al kura ne niŋ yeŋ, “Polbe kukuwa,” ma yeŋ hinayiŋ. Goyenbe kukuwa yeŋ nennayiŋ

goyen wor igiŋ. Gote merem moŋ geb, ne kukuwa al gare nigeŋ ge muŋ kura turuŋ turuŋ tiyeŋ goke buluŋeŋ ma nurtiŋ nunnayiŋ. ¹⁷Ga dineŋ hime gabe Doyaŋ Al Kuruŋ beleŋ mere nuntiŋ goyen ma dineŋ hime. Nebe deŋ beleŋ kukuwa al nineŋ haŋ gwahade goyen po, kukuwa al heŋbe gago nigeŋ ge turuŋ turuŋ teŋ haŋyen geb, ne wor gwaha tiyeŋ. ¹⁹Deŋbe dufay wukkekniniŋ yaŋ yeŋ nurde haŋ. Gega kukuwa mar pel yirtekdebe go mar goke buluŋeŋ ma nurde haŋ geb, deŋ wor kukuwa wor po! ²⁰Deŋbe al kura beleŋ meteŋ marmiŋ dulŋeŋ dirde iŋgogaha dirde haŋ goke buluŋeŋ ma nurde haŋyen. Irde usi dirde dettiŋ komkom heŋ, dapŋa dirŋen yara dirde uluŋtinyaŋ seŋ durde haŋyen gega, goke buluŋeŋ ma nurde haŋyen. ²¹Neŋbe saŋiŋniniŋ miŋmoŋ geb, deŋ beleŋ mata gwahade teŋ haŋyen gwahade ma teŋ hityen goke memyak nurde hime!

Goyenpoga al kura meteŋmiŋ goke turuŋ turuŋ tiyyeŋbe ne wor igiŋ meteŋne goke turuŋ turuŋ tiyeŋ. Mere dirde hime gabe sopte kukuwa yara heŋ mere dirde hime geb, ne niŋ yeŋ, “Yeŋbe al gwahade go,” yeŋ nurdeya ga merene nurnayiŋ. ²²Mel gobe yiŋgeŋ ge yeŋ, “Neŋbe Hiburu mar,” yeŋ haŋ? Be, ne wor Hiburu mar al. Irde Israel mar yeŋ haŋ? Gwahade kenem ne wor Israel niŋ al. Irde Abrahamen asem weŋ yeŋ haŋ? Ne wor Abrahamen asem geb. ²³Irde mel gore Yesu Kristuyen meteŋ mar yeŋ haŋ? Ne wor Yesu Kristuyen meteŋ al gega, mel gote folek wor po. Ga dineŋ hime gabe kukuwa al beleŋ yeŋ hi yara dineŋ hime gega, fudinde dineŋ hime! Ne tareŋ po meteŋ teŋ himyen gobe yende folek. Irde meteŋ teŋ teŋ goke wawuŋ budam koyare hinhem gega, mel gobe wawuŋ budamde moŋ. Irde al beleŋ wawuŋ budam mununeŋ hike soŋ soŋ kamde hinhem gega, mel gobe gwahade ma hinhan. ²⁴Wawuŋ siptesoŋonde al beleŋ nukuŋ Yuda mar diliŋde nerke Yuda mar beleŋ kaŋde wawuŋ 39 gayen nusulak nirke soŋ kammiriŋ. ²⁵Irde wawuŋ karwore Rom mar beleŋ nukuŋ nukware mununamiŋ. Wawuŋ kurabe hora po mununamiŋ. Irde wawuŋ karworebe hakwa buluŋ hekeb soŋ kammiriŋ. Irde naŋkahal uŋkureŋya wawuŋ uŋkureŋya maybare hinhem. ²⁶Nebe naŋa kurayaŋ kurayaŋ kuŋ heŋyabe fe beleŋ soŋ naade hinhan. Irde al gasa yirniŋ yirniŋ yirde kawe yirde haŋyen mar beleŋ mununke soŋ soŋ kamde hinhem. Irde miŋniniŋ uŋkureŋ Yuda mar beleŋ mununke soŋ soŋ kamde hinhem. Al miŋ hoyŋ beleŋ wor gwahade po nirde hinhan. Taunyaŋ heŋ, kurareb sawsawa po kuruŋ naŋa bana heŋ, kurareb makaj alare heŋbe soŋ kamde hinhem. Irde al kura Yesu nurtiŋ hite usi teŋ haŋ mar gore buluŋ nirke soŋ kamde hinhem. ²⁷Nebe meteŋ kuruŋ po teŋ ulne misiŋ kuruŋ po kateŋ hinhem. Irde bindereŋ kanduk forok yeŋ hike wawuŋ kayaŋ teŋ himyen. Irde kurarebe biŋgaya feya niŋ kamde himyen. Irde kurarebe biŋgaya miŋmoŋ kuŋ himyen. Irde

kurareb ulne umjām moj geb, meje niј soj kamde hinhem. ²⁸Kanduk kuruj yenej hinhem go hendebe Yesuyen alya bereya sios kuruj goke manaj dufay hejbe hugijej kandukjej wor po nurde himyen. ²⁹Mel goyen kura yul yekeb ne wor yul yej himyen. Irde al kura mata buluŋde katkeb goke bene misij wor po nurde himyen.

³⁰Munaj det kura goke turuŋ turuŋ tiye yeweŋbe tareŋnem moj goyen kawan ird ird det goke po gab turuŋ turuŋ tej hej. ³¹Doyaŋ Al Kuruŋniniј Yesu Naniј Al Kuruŋbe nej belej hugijej turuŋ irde hitek al. Yej belej po gab mere dirde hime gayen usi yej ma nurde hi. ³²Ne Damaskus taunde hinhem yabe gor niј doyaŋ al kuruj Aretasyen metej al belej nad fere nire yej fulęja marmiј hulyaŋ yirke nawarniј yej taun gote hora koya kuruj gote yamere pet tiyamiј. ³³Goyenpoga kadne belej koya kuruj hende hoyaj goyen yamejde mat tiri bana nerde hulyaŋalde palgir nirke sijare katej busaharmiriј.

12 ¹Be, kanduk kuruj bana hinhem goke tagalde turuŋ turuŋ tej hime gayen hendebo hoyaj niј wor sopte turuŋ turuŋ tiyej tihim. Gwaha tiyej goke det igoj kura ma teweŋ gega, mata kura yuwarwarte yenej himyen irde Doyaŋ Al Kuruj belej det banare hitiј nikala nirde hiyen goke tagalde turuŋ turuŋ tiyej. ²Be, Yesu Kristu niј dufaymiј saŋiј irtiј al kura goyen nurde unej himyen.^b Al gobe dama 14 kuriј imoyerter Al Kuruŋyen gasuŋde wor po Doyaŋ Al Kuruj belej tej hurkuriј. Goyenbe al mata go tiyyiј gobe fudinde hagej manaj hurkuriј ma tonej po hurkuriј gobe bebakkej ma nurde hime. Al Kuruj po ga nurde hi. ³Goyenbe dinhem gwahade po, al goyen Al Kuruj belej gasuŋmiј igoj muj wor pore gor tej hurkuriј gobe fudinde yej nurde hime. (Goyenpoga hagej manaj hurkuriј ma tonej po hurkuriј gobe bebakkej ma nurde hime. Al Kuruj po ga nurde hi.) ⁴Be, gor det nuryiј gobe merere gwahade kura yetek moj goyen nuryiј. Irdeb mere gobe al belej epte ma tagaltek goyen nuryiј. ⁵Ninjeb nebe al gwahade goke gab turuŋ turuŋ tiyej. Gega nigej gebe epte ma gwaha tiyej. Munaj gwaha tiye yejbe tareŋnem moj goke po gab turuŋ turuŋ tiyej. ⁶Ninjeb nigej ge turuŋ turuŋ tiye yeweŋ gega, al kura belej goke kukuwa hej hi yej ma nennayiј. Gobe mere fudinde po tiyej geb, gago dinej hime. Moŋgo nigej ge turuŋ turuŋ tiyej goyen po nurdeb mataneya mereneya yeneŋbe ne gayen al gwahade yej nurtiŋyen haŋ goyen pel irde deňne isaŋ wor po henak yejbe nigej ge turuŋ turuŋ ma tiyej.

⁷Goyenpoga Doyaŋ Al Kuruj belej nikala niryiј gobe igoj wor po, irde det hoyaj fole wor po yirtiј geb, mongo goke yiŋgej ge turuŋ turuŋ tiyyeŋkek yejbe garbam buluŋ kura ulner tubul tike hiyen. Garbam gobe Satanyen hulyaŋ al yara hej ulne misij kuruj wor po nunej hiyen.

^b 12:2 Al gabe Pol belej yiŋgej ge yej hi.

⁸ Nebe garbam goyen Doyaŋ Al Kuruŋ beleŋ teŋ siŋa irwoŋ yeŋ wawuŋ karwore gayen gusuŋaŋ irde eseŋ mere irmiriŋ. ⁹Gega yeŋ beleŋ wol heŋbe, “Tareŋgem moŋ heŋ hayen goyarebe tareŋne keŋkela wor po forok yeŋ hiyen. Niŋgeb buniŋeŋ girde igiŋ giŋ girde himyen gobe ge hitte kuruŋ wor po hi geb, garbam goke gusuŋaŋ ma nirayiŋ,” ninyiŋ. Niŋgeb mata damiŋdebe saŋiŋ ma heŋ himyen goke gab amaj hende turuŋ turuŋ tiyeŋ. Gogab Yesu Kristuyen tareŋ goyen ne bana hiyen. ¹⁰Gwahade geb, Yesu Kristu niŋ teŋbe kanduk kuruŋ yeneŋ himyen goke amaj heŋ himyen. Mata damiŋde tareŋ ma heŋ himyen, al beleŋ sukal nirde haŋyen, det niŋ amu heŋ meteŋeŋ wor po nirde hiyen, irde al beleŋ buluŋ buluŋ nirde haŋyen gega, amaj heŋ himyen. Gobe saŋiŋ ma hemekeb yeŋ beleŋ tareŋ nirde hiyen geb, gogo amaj heŋ himyen.

Polbe Korin niŋ mar tareŋ yird yird niŋ nuryiŋ

¹¹ Be, mere kukuwam mat tihim gabe dindiken tikeb mere gago tihim. Nebe al mali deŋnem moŋ gega, usi mar beleŋ yiŋgeŋ ge yeŋ, “Neŋbe aposel karkuwaiŋ. Aposel hoyai gote folek,” yeŋ haŋyen mar gore epte ma fole nirtek hime. Niŋgeb ne turuŋ nirtek marbe fudinde deŋ gogo gega, gwaha ma teŋ haŋyen. ¹²Nebe deŋ beleŋ ne gayen aposel fudinde yeŋ neneŋ bebak tinayıŋ yeŋ mata tiŋeŋ turŋuŋ yaŋ Al Kuruŋ beleŋ po ga forok yirtek goyen budam forok yirde hinhem. Kanduk bana hinhem gega, goke mukku ma teŋ goya goya saŋiŋ po huwarde hinhem. ¹³Niŋgeb naŋa hoyanje niŋ sios goke meteŋ teŋ himyen gwahade goyen po, deŋ ge wor gwahade po teŋ himyen. Goyenpoga det uŋkureŋ kura gwaha ma timiriŋ gobe faraŋ niŋ gusuŋaŋ ma dirmiriŋ. Niŋgeb faraŋ nurd nurd niŋ gusuŋaŋ ma dirmiriŋ goyen buluŋ dirmiriŋ yeŋ nurde haŋ kenem halde nunnayiŋ!

¹⁴ Be, gayenterbe igiŋ deŋ hitte kuŋ deneŋ yeŋ nurde hime. Gayenter kumekeb wawuŋ karwo hiyyen. Gega kuŋbe faraŋ nurnaŋ yeŋ kanduk kura supahaktiŋde ma kereŋ. Gobe det yawarmewoŋ wor po yeŋ nurde himyen gobe megen niŋ det moŋ, deŋ al gogo po geb, gago dineŋ hime. Fudinde, diriŋ beleŋ miliŋ naniŋ faraŋ yurd yurd niŋ hora ma yerde haŋyen. Miliŋ naniŋ beleŋ gab diriŋmiŋ ge nurdeb gwaha teŋ haŋyen. ¹⁵Niŋgeb detne kura hikeb tumŋaŋ yade gore po faraŋ dureŋ. Gore epte moŋ kenem deŋ ge teŋ kameŋ wor igiŋ yeŋ nurde hime. Goyenbe deŋ ge amaneŋ nurd duneŋ tebaŋ dirde himekeb goke igiŋ ma nurde neŋ ge buluŋeŋ nurd duneŋ haŋ? Gobe kukuwamyeŋ wor po!

¹⁶ Deŋbe gwaha teŋ haŋ gega, neb hanjkapya deŋya henjyabe supahaktiŋde kanduk kura ma yerde hinhem gobe fudinde wor po. Goyenpoga al kura beleŋ ne niŋ yeŋ, “Polbe usi dufaymiŋ kuruŋ wor po, irde usi dirde dettiŋ yade hinhin,” yeŋ haŋ. ¹⁷Ne beleŋ usi dirde samuŋtiŋ yaware yeŋ hulyaŋ alne kura teŋ kermeké kuŋ samuŋtiŋ kura

yawaryiŋ? Hubu wor po! ¹⁸ Nebe Taitus teŋ kermekē deŋ hitte kuriŋ. Goya goyenbe kadne kura Yesu nurd untıŋ al wor Taitusya tumjaŋ yad yermekē kwaryum. Be, Taitus beleŋ kuŋbe usi dirde samuŋtiŋ kura yawaryiŋ? Hubu wor po! Yenja neyabe mata uŋkureŋ po teŋ haryen, irde dufay uŋkureŋ po kerde gama irde haryen go ma nurde haŋ?

¹⁹ Be, kadne yago, asaŋ gayen kapyarŋ heŋ neŋ ge yenbe, “Polya kadomyabe uliŋde mere forok yetek goyen pet teŋ teŋ ge asaŋ gago kayhaŋ,” yeŋ nurde dunnayiŋ? Moŋ, gwahade moŋ. Neŋbe Yesu Kristu nurd untıŋ mar beleŋ Al Kuruŋ diliŋ mar mere teŋ haŋyen gwahade po, mere dirde hite. Irde neŋ meteŋ teŋ hityen kuruŋ gobe deŋ tareŋ dird dird niŋ meteŋ teŋ hityen. ²⁰ Be, nebe deŋ goyen al gwahade hewoŋ yeŋ nurdeya deŋ hitte kweŋ gega, mongo ne nureŋ gwahade ma deneŋ yeŋ goke kafura heŋ hime. Irde deŋ beleŋ ne gayen al gwahade hewoŋ yeŋ nurde haŋ gega, kumekeb gwahade ma nennayiŋ goke kafura heŋ hime. Deŋ haŋ bana goŋbe kadom mohorŋde teŋ, al kura kadom igit mat hike yeneŋ goke igit ma nurde, bearar teŋ, kudŋ mata teŋ, sukal yirde, kadomde mere momoŋ igit moŋ goyen tagalde tukuŋ, yiŋgeŋ ge turuŋ turuŋ teŋbe keperd keperd mata goyen buluŋ irde haŋ daw yeŋ nurde kafura heŋ hime. ²¹ Kame deŋ hitte sopte kuŋ saba dirmekē Al Kuruŋ beleŋ dejnem moŋ niryen yara deŋ beleŋ merene pel irnayiŋ yeŋ kafura heŋ hime. Irde bikkeŋ mata wukkeŋ monya leplep matayabe dufay buluŋ gama ird ird mataya teŋ hinhan mar budam Yesu niŋ dufaymiŋ tareŋ iramiŋ gega, mata buluŋmiŋ go ma yubul teŋ Al Kuruŋ niŋ biŋ mulgaŋ ma hekeb goke bene misiŋ wor po nirde hi.

Mere funaŋ

13 ¹ Be, gayenter sopte deŋ hitte kumekeb wawuŋ karwo hiyyeŋ. Irdeb, “Al kura merem yaŋ ireŋ yenbe al gote merebe fudinde yetek al irawa ma karwo gwahadem yaŋ hinayiŋ,” yeŋ haŋyen goyen po gama irde deňya gabu heŋ kandukniniŋ kuruŋ goyen yuŋkureŋ yuŋkureŋ sope irtek yeŋ nurde hime. ² Nebe haŋkapyarŋ wor po deŋ hitte kuŋ go kamereb sopte kuŋ mata buluŋtiŋ goke saba dirde hayhay dirmiriŋ. Ningeb deňya neňya tumjaŋ ma hite gayenter wor sopte gahade hayhay dirde hime. Hayhay dirde hime gabe deŋ po moŋ, al hoyaj kura deňya tumjaŋ haŋ mar goyen wor hayhay yirde hime. Merenebe gahade: kame sopte deŋ hitte kuŋ mata buluŋ gwahade po teŋ haŋ marbe go ma yeneŋ wasak tiyeŋ. ³ Yesu Kristu beleŋ mere nirke basaŋ heŋ mere dirde himyen goyen fudinde ma usi niŋ gusuŋaŋ nirde haŋ geb, kerjekela po dikala direŋ. Yesu Kristube matatiŋ sope yire yenbe mali mali ma sope yiryeŋ, deŋ kafura hetek mat saŋiŋ po sope yiryeŋ. ⁴ Fudinde, yenbe al po heŋ tareŋ miŋmon hiriŋ geb, kuruse hende mayke kamyiŋ. Gega Al Kuruŋ beleŋ tareŋmiŋde sopte isaŋ hiriŋ. Yesube al heŋ tareŋ miŋmon hiriŋ

gwahade po, nej wor sanijniniŋ mijmoŋ. Gega Al Kuruŋyen tareŋde Yesuya henbe matatiŋ sope yird yird meterŋbe sanŋiŋ po titek.

⁵ Be, dufaytiŋ Yesu Kristu niŋ tareŋ irtiŋ goyen sanŋiŋ po tanarde mata teŋ haŋ ma dahade goyen dindikeŋ keŋkela yeneŋ hinayiŋ. Yesu Kristube deŋya haŋ goyen go ma nurde haŋ? Ma nurde haŋ kenem deŋbe soŋ wor po hitiŋ mar geb! ⁶ Gega deŋ beleŋbe nej gayen kura muŋ soŋ ma hitiŋ goyen deneŋ bebak tinayiŋ yeŋ nurde goke doyaŋ heŋ hime. ⁷ Neŋbe deŋ beleŋ mata buluŋ kura ma tinayiŋ yeŋ Al Kuruŋ gusuŋaŋ irde hityen. Gega gwahade gusuŋaŋ irde hityen gobe deŋ ge meteŋ iŋiŋ po teŋ hinhet goyen al yikala yireŋ yeŋ gusuŋaŋ irde hityen moŋ. Gwaha titheŋbe nej meteŋ teŋ hityen gayen iŋiŋ moŋ yeŋ al beleŋ yennayiŋ goke ma nurdeb deŋ goyen mata huwak teŋ teŋ ge po Al Kuruŋ gusuŋaŋ irde hityen. ⁸ Gobe mere fudinde asogo ird ird niŋ epte ma mata kura titek, irde mere fudinde goke po meteŋ titek niŋgeb, gago dineŋ hime. ⁹ Neŋbe tareŋniniŋ mijmoŋ hiteke deŋbe tareŋ heŋ haŋ goke amaneŋ nurde hityen. Irde deŋ goyen mata huwak po teŋ matatiŋde buluŋ kuram moŋ hinayiŋ goke Al Kuruŋ gusuŋaŋ irde hityen. ¹⁰ Goke teŋbe deŋya gisaw gisaw himeya gayenter asaŋ gago kaŋ hime. Gogab asaŋne keneŋ mata buluŋtiŋ yubul tinayiŋyen geb, kame deŋ hitte kuŋ matatiŋ sope yire yeŋbe Doyaŋ Al Kuruŋ beleŋ sanŋiŋmiŋ nuntiŋ go hende hitem po ma mere direŋ. Be, tareŋ nunyiŋ gobe deŋ tareŋ dird dird niŋ nunyiŋ, buluŋ dird dird niŋ ma nunyiŋ.

¹¹ Be, kadne yago, mere ga pasi ireŋ tihim geb, iŋiŋ po teŋ hinayiŋ. Mata buluŋtiŋ sope yird yird niŋ kurut yeŋ hinayiŋ. Gwaha teŋ hinayiŋ yeŋ eseŋ mere dirhem gayen dufay heŋ hinayiŋ. Irde kadomde mere nurd guneŋ teŋ hinayiŋ. Irde bitiŋ kamke kadtinya awalikde hinayiŋ. Irde deŋ goyen bubulkujne wor po yeŋ nurde duneŋbe bitiŋ yisikamde hiyen al Al Kuruŋ gobe deŋya hiwoŋ yeŋ nurde hime. ¹² Irde Al Kuruŋ diliŋde wukkeŋ dinyeŋ mat kadom gargar gird teŋ hinayiŋ. ¹³ Al Kuruŋyen alya bereya gar haŋ mar tumŋaŋ deŋ ge dufay heŋ haŋ goyen momoŋ yirayiŋ ninkeb gago momoŋ dirde hime.

¹⁴ Be, Doyaŋ Al Kuruŋ Yesu Kristu beleŋ buniŋen dirde iŋiŋ iŋiŋ dirde hiwoŋ. Irde Al Kuruŋ beleŋ deŋ goyen bubulkujne wor po yeŋ nurde duneŋ hiwoŋ. Irde Holi Spirit beleŋ deŋ kuruŋ goya tumŋaŋ awalikde hiwoŋ yeŋ gusuŋaŋ yirde hime. Gog po.